

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 17/18 (2095/96)

1974 m. GEGUŽĖS - MAY 3 d.

CANADA - MONTREAL (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Generolas Spinoza įžengia į Guinea, kuris perversmu paėmė Portugalijoje valdžią ir žada įvesti parlamentinę valdymo sistemą.

Yitzhak Rabin, naujasis Izraelio ministras pirmininkas.

DARBININKĖS LAIMĖJO \$ 1,000,000.00

Montrealio Olimpines loterijos didžiausią vieno milijono dolerių prizą laimėjo sudėtinis devynių Rothman cigarečių fabrikas Quebeco darbininkų bilietas. Iš viso jos nupirko 10 bilietų dedamos po 1 dalį, o viena iš jų dvi dalis. Tuo būdu 8 laimėjo po 100,000 dol. ir viena - 200,000 dol.

Sekantį \$500,000 prizą laimėjo General Electric, Guelph, Ont., gamybos išlaidų apskaičiavimui buhalteris. Trečias \$250,000 prizas atiteko Trois Rivières policininkui ir ketvirtas \$200,000 prizas - mažo kaimelio gyventojai kitoje St. Lawrence upės pusėje priešais Quebeco miestą.

Bilietų buvo parduota už 25 milijonus dolerių ir 25,000 laimingų bilietų laimėjo 8 milijonus dolerių. Traukimas įvyko Otavoje, Civic Centre su menine programa, transliuojama per televiziją. Loterijos pasisekimas buvo toks didelis, kad bilietai buvo išparduoti per porą mėnesių ir net paskelbtas naujas bilietų pardavimas tokiems pat laimėjimams liepos mėn. 15 d. Sakoma, kad ir šiai papildomai loterijai bilietai jau baigiami išparduoti.

MILIJONIERĖ - PLEŠIKĖ

Pat Hearst, Berkeley milijonieriaus duktė, padarė naują sensaciją. Prieš kelias savaites paskelbėsi jungianti į savo pagrobėjų - Lymbionese Liberation Army, savo tėvą, spaudos magnatą, į iškonveikė kaip žmonių išnaudotoją, o jo maisto 4 milijonų dolerių vertės dalinimą neturtingiesiems, išvadino farso. Praeitą savaitę San Francisco mieste įvyko banko apiplėšimas, kurio metu išnešta \$10,960. Automatinės kameros nufilmavo plėšikus ir iš filmų paaiškėjo, kad apiplėšimas buvo įvykdytas Symbionese Liberation Army. Tačiau didžiausia sensacija buvo ta, kad plėšikų tarpe rasta ir Pat Hearst, su automatinio šautuvu rankose. Ją matė banko sargai tvirtina, kad ji komandavo banke

BENDRUOMENYBĖS

LIETUVIAI PASIŽYMI SPORTE

Kovo mėn. 16-tą ir 17-tą dienomis OTTAWOS mieste pravestame turnyre (NATIONAL CAPITAL OPEN) dalyvavo 115 Ontario ir Quebec'o provincijų stalo teniso žaidėjų. Tarp jų ir dalyvavo Paulius Klevinas ir Violeta, Flora, Glorija ir Jonas Nešukaitytė. Visi žaidėjai gerai pasirodė kietose varžybose. Paulius Klevinas pasirodė kaip kietas žaidėjas, bet turėjo nusilenkti prieš Peter Gonda semifinale, kurįs pralaimėjo penktame sete. Jaunių klasėje Paulius užtikrintai nugalėjo Alex Polisois 2-0, iš Montrealio. Reikia paminėti, kad Paulius yra numeris antras vyrų klasėje Kanadoje.

Violeta Nešukaitytė lengvai laimėjo meistrės vardą, nugalėdama Marian Damon-

buvusius klientus laikytis ramiai ir neabejotinai grąsino panaudoti ginklą. Mažai kas betiki, kad ji visa tai darė iš prievartos.

Policija intensyviai ieško plėšikų ir pačios Pat Hearst San Francisco mieste ir priemiesčiuose, kur dalis jų buvo atpažinti iš banke padarytų nuotraukų.

ATIDUOTI JUOSTELIŲ NUORAŠAI

Prezidentas Niksonas atidavė Atstovų Rūmams tolimesniems tyrimėjimams juostelių nuorašus apie 200,000 žodžių ir šiuo metu spaudoje jau pasirodo nuotraukos pokalbių tarp Prezidento Niksono ir buvusio Baltųjų Rūmų patarėjo John Dean. Tuo tarpu John Dean yra Baltųjų Rūmų traukiamas atsakomybėn už Prezidento Niksono šantažavimą, nes tuo norėjo gauti palengvinimą už padarytus nusikaltimus.

AREŠTUOTAS KOMUNISTŲ AGENTAS

Bonoje areštuotas kancerio Willy Brant kabineto narys Rytų Vokietijos agentas Guenther Guillaume ir jo žmona Christel. Areštuotasis atsidado Vakarų Vokietijoje 1956 m. ir prasiūšė iki tokio darbo kaip kancerio Brandto apointmentų ir įvairių partijos dokumentų tvarkytojas. Prieš jo suėmimą jis buvo sekamas apie metus laiko. Vyriausybės žiniomis šis agentas neturėjęs jokio priėjimo prie slapčių valstybinių dokumentų.

DAUG AREŠTUOTŲ

Madride areštuota 20 žmonių grupė, kuri planavo įvairiais teroristiniais veiksmais "atšvęsti" gegužės pirmąją dieną.

Daugelis areštuotojų prišinosi jėga, todėl buvo nemažai sužeistųjų.

Ryšium su galimomis riaušėmis gegužės 1 d. išvakarėse Madride buvo žymiai

kos iš Montrealio 3-0. Taip pat Violeta su Flora laimėjo moterų dvejetus prieš Montrealio porą Christine Forgo ir Marian Damonkos 2-0 finale. Mišrius dvejetus be didelių pastangų laimėjo Violeta Nešukaitytė žaizdama su Errol Caetano. Tarp kitko, Violetos ketvirta taurė buvo iškovota vyrų "B" klasės varžybose, kur ji nugalėjo Wolfgang Scholich iš Toronto. Jauniausia Glorija Nešukaitytė turėjo nusileisti finale prieš Christine Forgo iš Montrealio 15-kos metų grupėje. Nors maža grupė lietuvių dalyvauja turnyruose, bet iškovoja labai gražių rezultatų. J. N.

NEW YORKAS SPORTAVO BALANDŽIO 27-28 d.d.

Šeštadienį, stalo tenisas, šachmatai ir dalis jaunių krepšinio nuo 9 val. ryto vyko Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd, Brooklyn. Kita dalis krepšinio - YMCA salėje, 570 Jamaica Ave., tuoj pat K. Židinio paskalnėje. Vyrų A krepšinis vyko Gate of Heaven mokyklos salėje, 105 St. tarp 101 ir 103 ave., Ozone Park. Kita dalis vyrų ir moterų krepšinio ir visos tinklinio rungtynės vyko John Adams gimnazijoje, tarp 101 ir 103 st., ant Rockaway Blvd., taip pat Ozone Parke, tik trys bloka nuo Gate of Heaven mokyklos.

Šeštadienį, 8 val. vakare, Kultūros Židinyje įvyko sportininkų susipažinimo vakarėlis ir šokiai.

Sekmadienį rungtynės prasidėjo vėl 9 val. ryto visose anksčiau paminėtose salėse. Jaunių A ir vyrų A klasės krepšinio finalai įvyko Gate of Heaven mokykloje. Pasirodė stiprios pajėgos iš Bostono, ir ypač iš Chicago vietovių. New Yorkas šiemet su naujomis jėgomis taip pat dalyvavo vyrų A klasės krepšinio rungtynėse. Tau-

sustiprinta tvarkos priežiūra. Tuo tarpu iš Maskvos pranešama, kad ten vykusiame parade šiemet buvo apseita be garsių prakalbų, kurių metu paprastai Vakarams buvo pristatomi "receptai" kaip sunaikinti kapitalizmą.

MONTREALIEČIAI KEIČIA GYVENAMĄSIAS VIETAS

Šiemet gegužės mėnesį apie 80,000 montrealiečių pakeis savo apartamentus. Tik šiais metais kraustymasis žmonėms kainuos daug brangiau kaip pernai. Už 1 val. reikė mokėti nuo 29-50 iki 33-75 dol. Tuo tarpu kai kurios kompanijos ima ekstra pinigų ir už sunkių daiktų perkraustymą.

• Metrinės apskaitėjimų sistemos paroda vyksta visuose didesniuose Kanados miestuose. Montrealyje ji įvyks geg. m. 3-12 d. Place Bonaventure ir Queen Elizabeth hotelyje 13-15 geg. 1

LIETUVOS TAUTINĖ VĖLIAVA PRIE OTAVOS MIESTO SAVIVALDYBĖS RŪMŲ - VASARIO 16.

Nors šiais metais buvo daug sunkumų gauti leidimą vėliavos iškėlimui, tačiau po didelių pastangų leidimas buvo gautas. Šiame pastate praėjusią vasarą Otavos miesto burmistras Pierre Benoit pasirašė proklamaciją, skelbiančią gegužės 13-19 "Lithuanian Week in Ottawa". Šios savaitės atidaryme, meninę programą atliks Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras".

Sukaktuvims balius gražioje Civic Centre salėje įvyks šeštadienį, gegužės 18 dieną, o Toronto Tautinių Šokių grupės "Gintaras" viešas koncertas sekmdienį, gegužės 19 d., 4 val. po pietų didelėje High School of Commerce auditorijoje. Tikimasi daug lietuvių iš kaimyninių lietuvių kolonijų.

rės, dovanos ir medaliai įteikti tuoj pasibaigus kiekvienom finalinėm rungtynėm. Medalius gavo visi pirmos ir antros vietos komandų žaidėjai; tuo būdu kiekvienas žaidėjas turėjo New Yorke iškovotą laimėjimų prisiminimą. Medalių išlaidoms padengti yra vedamas aukų vagnius. Norintieji prisidėti, kviečiami kreiptis į Igną Gasilūną, 523-2722 arba dr. Mariją Žukauskienę 296-5907. Visose žaidynių salėse per abi dienas veiks užkandinės, kad sportininkai ir žiūroval galėtų tinkamai pasistiprinti.

Tai buvo gražus lietuviško jaunimo sąskrydis sportinės kovos ir varžybų dvasioje. Alg. Š.

• Nauja Valdyba. Liet. Veteranų Sąjungos Ramovė Los Angeles Skyrus visuotiniame susirinkime kovo 10 d. išrinko naują Valdybą, kuri pasiskirstė pareigoms taip: pirmininkas - Andrius Mitronas, sekretorius - Kazys Motušis, išdalininkas - Jonas Venckus. Revizijos Komisijon išrinkti: Antanas Pinkus, Jonas Stelkūnas ir Juozas Sprauskas.

• Montrealio lietuvių skaučių vykdomas jubiliejinis projektas VAIVORYKŠTĖ sukėlė susidomėjimą ir kanadiečių tarpe. Pasitūlyta parodyti eksponatus SALON DE LA FEMME, PLACE BONAVENTURE, ARTISANAT DE QUEBEC skyriuje, geg. mėn. 5 ir 9d. nuo 1v. 30-4v. ir nuo 5v. 30-7v. 30.

Gerb. NL Remėjau!

"Nepriklausoma Lietuva", kad galėtumėte tesėti užsibrėžtus tikslus ir kad susidarytų lešų patalpų pagrindiniam pertvarkymui, B.ves V. ba kreipėsi į žinomus lietuvių dailininkus prašydama paramos. Kaip matote jie gausiai atsiliepė padovanodami vertingus savo darbus. Visi bilietai pažymėti darbai bus išleisti loterijon, kuri įvyks šių metų gegužės mėn. 11 d. Visi NL skaitytojai ir remėjai loterijos bilietus gaus poštu prašant neatsisakyti paremti savąjį laikraštį šia nedidele loterijos auka. NL.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA - LITHUANIE INDEPENDANTE
777 GEORGE STREET, LA SALLE
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
TEL. 964-57

1. A. TAMOŠAITIENĖ MOTERIŠKAS LIETUVIŠKAS TAUTINIS RŪBAS
2. R. ASTRAIŠKAS PAVEIKLAS
3. P. BALYUNAS MEDŽIO SKULPTŪRA
4. R. BUKALSKAS PAVEIKLAS
5. E. PAKALNŠKENE PAVEIKLAS
6. J. ŠAULIUS MEDŽIO DROŽINYS
7. A. VAZALINSKAS PAVEIKLAS
8. G. VAZALINSKAS PAVEIKLAS

Traukimas įvyks 1974.V.11.

\$1.00 ALKA - DONATION

Nº

Nº

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLlausomos LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuanian Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. P. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

KIŠENPINIGIAI IR SPAUDA

Kada tik tenka kalbėti ar rašyti lietuviškos spaudos rūpesčiais, gerai prisimena vieno išeivijos dailininko paštas pavelkslas pavadintas "ELGETA". Suvargęs, nusiėmęs kepurę, stovintis pakelės alkštėje žmogus ir laukiantis iš praeinančių, bene įmes kas, iš seno užsilikusius nebereikalingus kišenpinigius.

Nenoromis, bet tenka pripažinti, kad jei pasisektų ši žmogų iškelti iš rėmų, pastebėtume, kad šiandien tiek rėmams, tiek pačiam vaizdai tiktų visi tie, kurie rūpinasi ir dirba lietuviškos spaudos išlaikymui. Skirtumas gal tik, kad spaudos žmogus, gavęs kišenpinigius, žemai nulenkia galvą, laikraštyje skelbia didelės padėkos ir pagargos žodžius ir vėl toliau aiškina apie spaudos reikalingumą, tautinį išlikimą ir kultūrinio darbo reikšmę išeivijoje.

Kolonijų bankeliuose išaugo gražios milijoninės skaitilinės. Jos neatėjo iš dangaus palaimos. Jos buvo uždirbtos mūsų visų eilės metų rūpestingo darbštumo, užsispyrimo ir kieto taupumo pastangomis. Šios ekonominės organizacijos neišaugo vien skambaus žodžio pasivadinimo pagalba. Jos stipriai atsirėmė lietuviško laikraščio puslapius ir tautiečių geros valios susipratimą. Deja, kairiosiose organizacijose, kada vyksta metiniai pelno paskirstymai, lietuviškam laikraščiui irgi retkarčiais paskiriama "parama", kurią nenoromis tenka pripažinti kišenpinigiais.

O vis dėl to, mes vieni kitiems reikalingi. Tiek prašantys, tiek aukojantys. Kada neteksime prašančiųjų, nebeteksime ir savosios spaudos. Tai istorinė, tradicinė tiesa. Kol mes gyvenime išeivijoje ir kol gimtosios kalbos žodis bus laikomas tautinio atpažinimo ženklu, būsim reikalingi vieni kiti paramos, pagalbos ir meilės. Mūsųji spauda, kuri neatsiremia į griežtųjų organizacinių formų susibūrimus, išsilaiko sunkiose sąlygose, skatindama visų lietuvių vienybę, tautiniai demokratinį

atsinešimą. Mūsų tikslas, kad žmogus bendradarbiautų rašytame žodyje, gyventų savo bendruomenėje ne dėl materialinės naudos, bet dėl to, kad juos jungia gilesnis ryšys - bendra meilė Lietuvai, bendras likimas ir ta pati gimtoji prasmė. Rašytinis žodis ir išlikęs gyvas tikrai tiek ilgai, kiek ilgai toji savitarpinė prasmė, tas likiminis ryšys mus jungs.

Laikraštis išeivijoje turėtų būti tuo veidrodžiu, kuriame nuoširdžiai galėtume stebėti patys save. Pakelėje stovintis aukos prašytojas ar aukotojas, senas ar jaunas, kairys ar dešinys, turtingas ar burtis, turėtų pripažinti bendradarbiavimą, neformalų, neoficialų, bet nuoširdų, rūpestingą, neužgaunantį ir ne vien tik pažadais.

Laikraščio tiksluose turi atspindėti aiškos kovos metodai prieš mūsų krašto pavergėjus ir kolonizuotojus. Paprasti, nusinešioję, patirtiniai šūktai vedamos kovos nenulems. Kova su okupantu, didele dalimi ir yra mūsų išeivijos spaudos prasmė, reikalingumas ir būtinumas.

Baigiant šias eilutes atsi-randa ir klausimų. Ar pajėgsime savąją spaudą išlaikyti tik kišenpinigiais? Ar nepavargęs, neišsėks prie spaudos dirbantieji aukų prašytojai? Deja, mūsų gretos retėja ir retės. Su viltimi ir pasitikėjimu tenka žvelgti į jaunuosius, kurie nors ir lėtai, bet reikšmingai pradeda užimti kritusiųjų, pavargusiųjų, rezignavusių vietas. Dr. Kudirkos Varpe mestasis šūkis: į kritusiųjų vietas statykite naujus stulpus, - tebegalioja ir šiandien.

Seniausias Kanadoje lietuvių laikraštis šiuo metu veda šerų-akcijų platinimo vą. Mūsų ekonomistų apskaičiavimu, reikia sukelti 20,000 dol. Ši suma užtikrintų laikraščio egzistenciją daugeliui metų. Bet ši suma tebėra mūsų visų rankose, ir laikraščio likimą sprendžiam mes patys.

L. Girinis

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

ŠAULIŲ SĄJUNGA REIKALINGA REFORMŲ

Mūsų žymus spaudos darbuotojas Algirdas Gustaitis "NL" gruodžio mėn. 12 d. iškelia mintį, kad reikia tremtyje leisti šaulių sąjungos laikraštį "Trimitą". Graži ir naudinga idėja turėti nepartinį laikraštį - žurnalą, kad ir mėnesinį.

Deja, pirmiausia reikėtų perorganizuoti pačią šaulių sąjungą, kuri yra kai kuriose 2 psl.

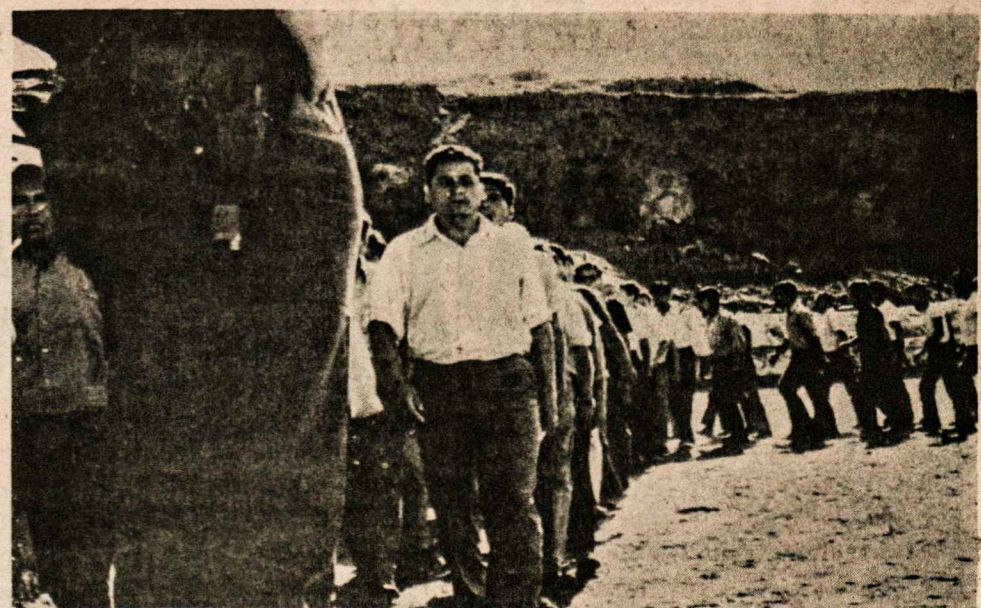
vietose benykstanti, senėjanči, be prieauglio ir virtusi lyg pašalpos objektu.

Ypatinga stoka gerų vadovų. Neužtenka užsidėti gražią uniformą, užsikabinti po kelios dešimtį ordenų ir medalių, beveik visus narius pakelti garbės nariais. Ar tai ne parodijai Ordinus, žvaigždes gali dalyti tik nepriklausomos valstybės vyriausybė už nuopelnus tautai. Lietuvoje duodavo ordinus valstybės Prezidentas, pristačius mi-

nisteriams arba šaulių sąjungos vadovybei.

Gana juokus krėsti iš šaulių sąjungos. Apklaustau būv. Lietuvoje šaulių rinktinės, kuopos ir būrio vadus, ats. karininkus, sav-kūrėjus bus. Šaulius, kaip jie galvoja apie tremties šaulių s-gą. Kurie buvo, išstojo ir daugiau niteko nenori žinoti. Apklaustau jaunus akademikus kodėl jie nestoja. Nusišypso ir atsako, kodėl jūs nestojate, jei Lietuvoje buvote šaulys. Jie pa-

klausia, kas šauliams vadovauja? - Komediantai, garbės - troškos, medalių rinkėjai. Be to, jau dvi grupės esančios, kurios tarpusavyje kariaujančios ir per Tautos šventę, berods Toronte, net neleidę į sceną jūr šauliams pasirodyti. Tai pavyzdys kaip vienas ar du asmens gali sunaikinti būv. Lie-

Čilės politiniai kaliniai Pisagua kalėjime.

PANORAMA

KRUVINI ČILĖS ĮVYKIAI
(Rašo P. Pakalnis "MŪSŲ LIETUVA")

Naujas žvū ir arabų karas, prsidėję spalio mėnesio pradžioje, nukreipė politikų ir žurnalistų dėmesį nuo kruvinu Čilės įvykiu, kuriuos vienas JAV žurnalistas pavadino, keistu būdu grįžti į normalų gyvenimą". o kitas - „Santiago skerdykla". Iš tiesu, tokių įvykių Čilės istorija nėra pergyvenusi ir kas juos matė iš arti, tas pasibaurėjo Čilės valdančios juntos žiaurumu. Štai ka apie juos pasakoja vienas JAV žurnalistas.

Nors junta neigia žinias apie masines Čilės piliečių skerdynes, bet užsienį pasiekusios žinios yra tikros ir paliudytos patikimų žmonių. Pasiečios juntos išduota spaudos pasa. tas amerikietis žurnalistas nuėjo į lavoninę, kurioje buvo saugojami ir atpažistami lavonai. Pirmame aukšte buvo virš 50 lavonų. Jie buvo nuogi ir pasodinti prie koridoriaus sienų. Dauguma buvo nušauti iš arti per smakrą. Visi buvo jauni, ir sprendžiant iš sukietėjusių delnų, darbininkai. Ju tarpe buvo ir kelios merginos. Ju galvos buvo sudaužytos.

Norėdamas turėti liudininką, tas pats žurnalistas pasiėmė su savim viena čilietį draugą ir kitą dieną grįžo atgal ir ta pačia lavonine. Ši karta koridoriuje jis pamatė virš 70 lavonų. Lavonai buvo skirtingi nuo praėjusių dienų matytų. Kai žurnalistas ėmė nuo pečių foto aparatą, i koridoriu įėjo vienas tarnautojas ir jo paklausė, ko jis noris. Žurnalistas atsakė, kad ieškas išvėstus. Tuokart tarnautojas liepė sekti paskui jį. Paėjęs keletą žingsnių, žurnalistas pasuko į dešinę ir nuėję pro duris. Daugiau i tą lavoninę jis nedrįso grįžti.

Nors lavoninės tarnautojams buvo griežtai įsakta niekam nesakyti, kas ten dedasi, bet tam žurnalistui pavyko gauti iš vieno tarnautojo dukters tikrą lavonų skaičių - 2.796 - nušauti iki keturioliktos revoliucijos dienos ir perėjusių per šią lavoninę. Nėra patikimų žinių, kas dėjosi kituose Čilės miestuose. Vienas duobkasy pasakojo tam JAV žurnalistui, kad lavonai vežami ir į greitosios pagalbos punktus, o paskui helikopterai sumeta juos į jūrą. Vienas kunigas, kad lavonai vežami ir į greitosios universitete jis matė 200 lavonų. Sprendžiant tik iš centralinės lavoninės skaičiaus. Čilės karinė junta kasdien likviduodavo apie 200 žmonių be normalaus teismo.

Dauguma aukų gyveno neturtin-gu kvartaluose, vadinamuose „poblaciones". Tapę prezidentu, Allende rūpinosi jų gyventojais. Gave darbo ir maisto, taip vadinamieji „rotos" - skurdžiai - galėjo išgyti naujų drabužių, nusipirkti radijo ir televizijos aparatus, net šaldytuvus. Įtardama, kad jie gali prieštintis naujai vyriausybei, karinė Čilės junta pradėjo juos terorizuoti, masiniai areštuoti ir sušaudyti. Žmonės, ypač moterys, buvo, taip ibauginti, kad kai kurie nedrįso ieškoti lavoninėse savo giminių ar pažįstamų. Kai kuriose vietose kareiviai nuplėšė net oficialius lavonų sąrašus, kad niekas negalėtų jų patikrinti.

Kadangi junta įvedė griežtą cenzūrą, Čilės gyventojai nežino, kas dedasi jų krašte ir pasitenkina tik gandai. Bet patikrinti gandus yra sunku ir pavojinga. Karinė vyriausybė pareiškė, kad veda kraštą į normalų gyvenimą, bet jos priemonės yra žiauros ir beveik prilygsta Sovietų vartotoms priemonėms. Vienoje Santiago miesto dalyje, vadina-moje San Borja, kareiviai pradėjo veržtis pro užrakintas duris, atėmė iš žmonių tūkstančius knygų ir jas sudegino. Ant laužo suplėškėjo net Mark Twain romanai, vieno žymaus JAV ekonomisto ekonominės studi-

jos ir seni Time žurnalo numeriai. Lyg pasityčiodamas iš įvykusio fakto, vienas valdžios atstovas pareiškė, kad vyriausybė yra prieinga knygų deginimui. Sudegintos buvo ir Nobelio premija laimėjusio poeto Nerudos knygos, o jo namas išplėstas Valdžia pareiškė, kad areštuos „vandalius", bet iki šiol jų nesugavo.

Čilės karstai turi stiklines dureles, pro kurias matosi lavonų galvos. Kai minėtas JAV žurnalistas aplankė dvi šeimas, kurių sūnūs buvo sušaudyti, motinos atidarė dureles ir žurnalis-tas matė, kad lavonai buvo be galvų. Civilizuotuose kraštuose mirties sprendimas vykdomas kitaip.

NIEKAD NEGIRDETAS VAIZDAS TELEVIZIJOJE

Spalio 25 tūkstančiai Izraelio televizijos žiūrovų matė niekad ir niekur neregėtą įvykį, tie siai iš kovos lauko.

Izraelio generolas Bar-Lev kėlė basi akis į akį su nelaisvėn patekusių Egipto generolu Yasser Hatten, Sueso kanalo krante. Bar Lev amžiumi gerokai senesnis už Hatteną. Padėjęs draugiškai ranką ant egiptiečio pečių jis sako: „Eik kiton kanalo pusėn ir daryk viską savo vyrams išgelbėti. Reikalas čia grynai žmoniškas. Pasakyk karininkai, kad mes leisim jiems su savo kariais praeiti ne kaip karo nelaisviams, bet prisijungti prie Egipto kariuomenės didžiulios Sakau tai kaip karys kariui. Gal liu užtikrinti jūsų draugus, jo Izraelio štabas nekludys praeti jų pajėgoms".

Prieš nelaisvėn patekdamas generolas Hatten, vadovavęs vienai baterijai, atsako: „Generole, aš manau, jog mūsų karininkai gerai žino kokia yra jų padėtis ir pati galėtų padaryti tai, ko manęs dabar prašote, nereikia man įsikišti".

Tada Bar Lev apkabino jauniesniojo generolo pečius ir tarė - Nenoriu verstį jus apsispresti. Tikrai jūs pats galite padaryti. Bet aš esu senesnis už jus. Turiu 30 metų karinės tarnybos patyrimą, todėl drįstu jums patarti. Jūs galėtumėte išgelbėti daugelį gyvybių. O tai yra svarbu tiek Egiptui tiek Izraeliui.

Egiptietis nesileidžia į tikina mas. Atkerta:

„Generole, dabar yra paliau bū metas".

Bar Lev yra žinomas kaip pasakiškai ramus lėtas vyras. Jis atskleidžia egiptiečiui karo lauko žemėlapi, parodo jam abiejų kariuomenių pozicijas tame fronte ir aiškina:

„Kaip galite pats patikrinti, visa trečioji Egipto armija yra apsupta. Jos užnugaris atkirstas. Tuščias bus bet koks pasipriešinimas. Nėr kas daugiau pasirinkti tarp apsupimo ir pasidavimo. Siūlau jums tokį pasirinkimą: Garbingai praeik mūsų linijas ir grįžk pas savočius. Tuo būdu nebūsit savo dėvimos uniformos išdavikas ir galėsit išgelbėti daugelį gyvybių.

Egiptietis generolas pasvyruoja keletą akimirkų, prieš pasiryždamas. Pagaliau atmeta generolo Bar Lev pasiūlymą ir sugrįžta į karo belaisvių stovyklą".

KOVOS SU KOMUNIZMU VADŲ SUVAŽIAVIMAS

WASHINGTONAS, balandžio 8 iki 10 dienos Statler Hilton viešbutyje Washingtone įvyko pirmasis JAV-bėse pasaulinis kovos su komunizmu vadų (World Anti-Communist Leaders) suvažiavimas. Suvažiavo 300 delegatų ir stebėtojų iš 65 valstybių. Suvažiavime aktingai dalyvavo ir gen. Thomas A. Lane, American Council for World Freedom pirmininkas. Suvažiavimo garbės vicepirmininkais numatyti kongresmanai Klemens J. Zablocki (Wisconsin) ir Philip M. Crane (Illinois) ir senatorius Jesse Helms (Šiaurinė Karolina).

Tarp žymiųjų kovos su komunizmu vadų, kurie suvažiavime pasakė kalbas, yra žinomasis Amerikos laikraštininkas William F. Buckley jr., Nathan Ross iš Liberijos, senatorius Sergio Jarpa iš Čilės, Dr. Han Lih-wu iš Kinijos Respublikos (Taiwan), Mario Lazo iš Kubos ir Suzanne Labin iš Prancūzijos.

Be to, suvažiavime dalyvavo senatorius Fethi Tevetoglu iš Turkijos, vadovaujantis Turkijos senato komitetui užsienių reikalams; senatorius Jose Roy, Filipinų senato užsienių reikalų komiteto pirmininkas; buvęs Pietų Vietnamo premjeras Dr. Phan Huy Quat ir Norvegijos, Naujosios Zelandijos, Australijos, Kenijos, Paragvajaus ir Guatemalaos parlamentų atstovai.

Organizacijos, kuri buvo 1966 metais įsteigta šiam suvažiavimui organizuoti, pirmininkas yra Guadalarajoso universiteto Meksikoje profesorius Raimundo Guerro. Ankstybesnieji tos organizacijos suvažiavimai buvo šaukti Azijoje ir 1972 metais Meksikoje.

• Lietuvos Vyčiai - Illinois - Indiana apskritys surengė savo salėje "Lietuvos Prisiminimus", kur dalyvavo virš 200 žmonių. Čia buvo pagerbta velkė šių metų Lietuvoje Marija Rudienė, kuri atleistas pagarbos ir dėkingumo aktas. Ją sveikino visą eilę organizacijų atstovų bei asmenų: Sol. Bičkienė padainavo gražų ir skambų dainą.

AR JŪSŲ VAIKAI BUS

4 AR 5 METŲ

1974 SPALIO PIRMĄ DIENĄ ?

JEIGU TAIP, tai Quebec'o vyriausybė, padedant prancūzų mokyklų komisijai, jiems disponuos vaikų darželius prancūzų kalboje.

JŪSŲ VAIKAI bus prižiūrimi visą dieną. Bezaisdami, jie turės progos mokintis prancūziškai ir tokiu būdu pasiruošti frankofonų mokyklai.

Viskas yra veltui

TUO LABIAU, kad autobusų patarnavimas jūsų vaikus paims iš ryto jūsų namuose ir atvež popietų atgal, jums nekainuojant nei vieno cento. Tačiau, jie turės pasiimti maistą pietums.

ĮSIRAŠYMAS (ar pakartotinis įsirašymas) bus nuo kovo (March) 4 d. iki gegužės (May) 1 d. šiose vietovėse:

IMIGRANTŲ VAIKAMS PRIĖMIMO NUSTATYMO BIURAS, ŠVIETIMO MINISTERIJOS ŽINIOJE -

190 est, boul. Cremazie
Montreal, P.Q. H2P 1E2
Tel: 873-3744

GOVERNEMENT DU QUÉBEC
Ministère de l'Éducation

tuvoje geros šaulių organizacijos vardą ir kompromituoti svetimų tarpe.

Todėl aš stūlyčiau šaulių sąjungai persiorganizuoti iš pagrindų, nes i tokios formos organizaciją jaunimas nestos, arba nevertoti šaulių vardo. Gana juokus krėsti. Apie USA šaulius neturiu duomenų.

Taigi gerb. Algirdas Gustaitis gerą mintį iškėlė dėl "Trimito", bet tuo tarpu reikla šauliams, bent Kanadoje persiorganizuoti.

Buvęs Lietuvoje šaulių kuopos ir būrio vadas Ontario

NEPRIKLlausoma LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITĖ OTAVOJE

MALONIAI KVIEČIAME KANADOS LIETUVIUS ATSLANKYTI Į
KLB OTAVOS APYLINKĖS 25 METŲ SUKAKTUVIŲ PAMINĖJIMĄ

Šventės garbės globėjas:
ministeris dr. Stanley Haidasz.

- pirmadienį, gegužės 13 – Otavos miesto burmistras paskelbia "LITHUANIAN WEEK IN OTTAWA"
- trečiadienį, gegužės 15, – 8 v.v. Lietuvių Savaitės Otavoje atidarymo aktas National Arts Centre patalpose. Šventę atidarys KLB Krašto valdybos pirmininkas Eug. Čuplinskas. Pagrindinis kalbėtojas – senatorius A. Thompson. Muzikinę programą atliks Montrealio jaunimo ansamblis GINTARAS.
- ketvirtadienį, gegužės 16, 8,30 v.v. Lietuviškų knygų, pošto ženklų, pinigų ir liaudies meno parodos atidarymas Otavos Centrinės Bibliotekos patalpose. Paroda, kuri tęsis iki gegužės mėn. 25 dienos, atidarys Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinas.
- penktadienį, gegužės 17, 6,30 v.v. Anastazijos Tamošaitienės gobelių parodos atidarymas – Goethes Institute 35 O'Connor Street. Atidarys senatorius P. Yuzyk. Paroda tęsis iki gegužės 31 d.
- penktadienį, gegužės 17, 8,30 v.v. vieša paskaita "Johannes Bobrowski and Lithuania" – Goethes Instituto patalpose. Prelegentas – Carletono universiteto profesorius dr. B. Mogridge.
- šeštadienį, gegužės 18, 8 v.v. Sukaktuvinis balius Ottawa Civic Centre Assembly Hall salėje. Programą atliks Windsor mergaičių kvartetas "AUSRA". Lietuviški valgiai, pilnas bufetas. Šokiams gros 6 asmenų orkestras. Įėjimas – \$ 2.00.
- sekmadienį, gegužės 19, 1 val. Iškilmingas pamaldos White Fathers Scholasticate koplyčioje (300 White Fathers Road, Vanier). Dalyvaus svečiai kunigai.
- sekmadienį, gegužės 19, 4 val. Toronto tautinių šokių grupės GINTARAS viešas koncertas – High School of Commerce auditorijoje. Dalyvaus 40 šokėjų, orkestras ir mergaičių oktetas. Bilietų kaina: suaugusiems \$ 2.00, studentams ir pensininkams – \$ 1.00; vaikams – \$ 0.50.

Gegužės 17 dieną Otavoje prasideda Tulpių Festivalis. Atsilankydami į Lietuvį Savaite, turėsite gerą progą pasigėrėti gražiomis tulpėmis, kurių Otavoje priskaitoma iki 3 milijonų. Informacijos reikalais skambinti (613) 225-4029.

KLB Otavos Apylinkės valdyba

OTAVA LAUKIA GINTARIEČIŲ IŠ MONTREALIO

Šiais metais sueina 25 metai nuo Otavos lietuvių bendruomenės susikūrimo. Norėdama atitinkamai atšvęsti bendruomenės sidabrinę sukaktį, KLB Otavos Apylinkės Valdyba išsirūpino iš daugialkultūrinių reikalų ministerijos finansinę paramą, kuri įgalins Otavos lietuvių surengti visą eilę rengimų. Šitie rengimai bus praversti "Lithuanian Week in Ottawa" vardu, ir tęsis nuo gegužės mėn. 13 iki 19 dienos. Šventės garbės globėju sutiko būti ministe-

ris daugialkultūriniais reikalams dr. Stanley Haidasz, o Otavos miesto burmistras Pierre Benoit pasižadėjo ir pasirašė deklaraciją, skelbiančią šitą savaitę Lietuvį Savaite. Lietuvų Savaitės Otavoje oficialus atidarymo aktas su meilės programa įvyks gegužės 15 dieną National Arts Centre patalpose, kurio metu muzikine programa išpildys Z. Lapino vadovaujamas Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras". Tai bus jau antras Montrealio gintariečių pasi-

rodymas Otavos visuomenei. Pirmą kartą "Gintaras" su pasisekimu koncertavo Otavoje 1969 metais, duodamas lietuviškos muzikos, dainų ir šokių koncertą Valstybinės Bibliotekos ir Archyvo auditorijoje. Otavos lietuviai su nekantrumu laukia gintariečių, kad vėl galėtų pasigėrėti jų gražia muzika ir dainomis.

KLB Otavos apylinkės valdyba.

Priverstinio celibato problema pasaulyje

(Tęsinys)

Juozas Lukošius

Su moderniąja kultūra atsivėrė nauji darbo horizontai ir perspektyvos ne tik sekuliariniam pasauliui, bet ir krikščioniškajai bendrijai ir kartu vedusiems dvasiškams. Šiandien šalia tradicinio žmogaus tikinčiojo ir ateisto, mes turime ir naujųjų laikų žmogų "trečiąjį žmogų" arba technikinės ir sekuliarinės civilizacijos žmogų. Šis žmogus charakterizuojamas asmenine laisve, respektas žmogaus kilmumui ir gilus tikėjimas žmogaus atsakomybės. Bet ir šiam žmogui grėsia daug pavojų. Jo vertikaline dimensija (link Dievo) labai rimtai graso horizontalinė dimensija (link žmogaus). Bendrija, jei ji bazuosis tvirtai Evangelijos pagrindais, šių abiejų dimensijų pusiausvyros išlaikyme šių dienų žmoguje, galėtų turėti begaliniai didelės įtakos. Ir čia, ypatinai šioje srityje, šalia nevedusių kunigų, vedusių pasauliečių darbas-atliekančių kunigų darbus būtų neįkainojamos vertės. Aš čia nenorėčiau jokių būdu minimalizuoti nevedusių kunigų darbo. Tačiau šiandien, kada pamazū imame realizuoti, kad bendrijos darbo centras nebėgi būti vien parapija, bet tokios modernios gyvenimo sferos kaip universitetai, finansų imperijos, komunikacijos tinklai, unijos, fabrikai, proletariato kvartalai, vedusių pasauliečių šventinimo kunigais reikalas atsistoja aštriau, kaip kad niekuomet.

Čia nebandysiu liesti lietuviškų parapijų, kurių padėtis yra kiek išimtina. Bet ir čia vertėtų pastebėti, kad mūsų dvasios vadams laikas išieiti už klebonijų ribų ir ieškoti artimesnio ryšio su mūsų inteligentija taip ir su kvartalų darbininkų duris? platesne lietuvių visuomene. Palankydamas tamprų katalikų dvasios vadai per kontaktą arba minėtose sferose

rose bedirbdamas dvasiškis, tegali pilnai pažinti ten bedirbanti žmogų, jį suprasti ir giliau išgyventi jo problemas. Todėl, daugelio šių dienų teologų ir pasauliečių nuomone, ateities kunigų tipas bus darbininko – kunig'o tipas (ar jis užsidirbtų pragyvenimą universiteto katedroj, raštinėj, fabrike ar mokykloj, jis bus vedęs ar nevedęs). Žinoma, mums bus reikalingas viešas kitas dvasiškis ir tradiciniai suvoktam parapijos darbai ir bus, kaip ir dabar, parapijiečių apmokamas, nors didesnė šio darbo dalį ateityje perims moterys ir aplamai pasauliečiai.

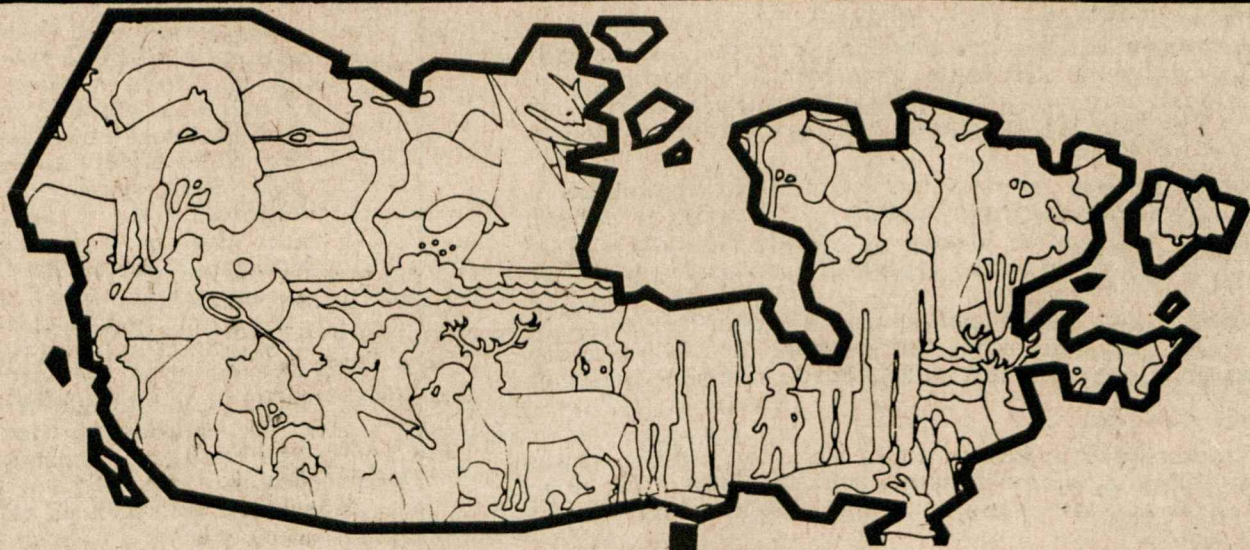
Kai kas tuojau pastatys klausimą, kodėl gi vien parapija nebėgi būti modernioj kultūroj bendrijos darbo centru? Kadangi ne parapijose, bet anksčiau minėtose darbosferose vyksta didžiausias aktyvumas ir daromi svarbiausi sprendimai. Todėl ir modernūs dvasiškiai nori, kad bendrijos darbas būtų sukoncentruotas ten, ir jaučia, kad jų vieta šiandien yra ten.

Vargu ar begalima šiandien pavadinti modernia pastoracija tokių dvasiškų darbą, kurie per daug patogiai įsitaisę klebonijose, kurios neretai panašėja į pilaites ir į kurias pasauliečiai neturi teisės užieiti, išskyrus atsitiktinius pašnekesius svečių kambarėje išimtinoms grupėms ar asmenims. Tokių dvasiškų ir nuškrustaisiais pasibaigia dažniausiai tik paternalistinė užuojauta ar dvasinių pamokymu. Kelis iš jų matome pasibeldžiant į proletariato kvartalus darbininkų duris? Čia, atrodo, užmetimas, kad katalikų dvasios vadai per dažnai vaišinsis prie turtin-

gujų stalo, yra labai teisingas. Kodėl klebonijos negalėtų būti lygiai tokios pat paprastos, kaip ir darbininko žmogaus namai? Kodėl klebonija negalėtų būti atviras centras visiems ir be išimčių (ir ne tik sklepuose)? O gal šie dvasiškiai tebėra įsitikinę, kad dar ir šiandien biznio korporacijų darbininkai ateis prie klebonijos durų ir pirmieji pasibels ieškodami patarimų ar dvasinės paramos? O ką bekalbėt apie jaunimą! Aš galvoju, kad ir jie turi šį patyrimą, jog daugumoje atvejų yra bergždžias laukimas. Šių dienų kultūroj vada pirmieji yra įpareigoti išieiti iš klebonijų į šias moderniojo gyvenimo sferas. Jie pirmieji turėtų bandyti užmegzti Evangelijos žodį ir krikščioniškosios etikos, ypač į biznio pasaulį. Ne tiek gražių žodžių iš sakyklos, kiek savo paavyzdžių, gyvenimu ir darbu.

Vien gražia teorija, gražiais teologiniais traktatais, užsidarius už patogų klebonijos durų, vargu ar įmanoma modernaus pasaulio žmogui kalbėti apie artimo meilę, socialinį teisingumą ar tikinti proletariato kvartalų darbininką, kad Dievas visus vienodai myli. Šių dienų žmogus nori matyti kaip bendrijoje taip ir pavienių dvasios vadų darbe daugiau autentiškumo.

Šalia nevedusių dvasiškų, vedusių pasauliečių šventinimas kunigais, bendrijos turėtų būti realizuotas neatsižvelgiant, kadangi šių dienų kultūroj darbo perspektyvos jiems yra ypatingai plačios. Tikintieji gi turėtų būti psichologiniai paruošti juos priimti. Šiuo momentu reikia tikėtis, kad ne tik teologų, bet ir pasauliečių labai rimti perspėjimai Vatikaniui nebus atgarsio. (Šių metų gegužės 6 d.)

Kanada – Jūsų šalis. Aplankykite bent dalį jos šią vasarą.

Sveiki, atvykę į šį kraštą – Kanadą. Tai šalis, kurią laikote sava. Tai šalis, kurią parinkote ateinančiom kartom. Ji laukia Jūsų. Dabar.

Aplankykite šią vasarą kurią nors Kanados dalį ir pamatykite jos grožį – ežerus, sraunias upes, masyvius kalnus, misingus parkus, auksines prerijas, klestintis miestus bei ramius kaimus. Atsekite Kanados praeitį, lankydami gausias istorines vietas.

Nuoreikia keliauti labai toli nuo savo namų, kad visa tai pamatytumėt. Pažinę kurią nors Kanados dalį, pažinsite ir savo pačių dalį.

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

Valstybinės Bibliotekos ir Archyvo rūmai, vienas iš gražiausių ir moderniausių pastatų Otavoje. Šiame pastate 1970 m. įvyko KLB Krašto Tarybos suvažiavimas, o 1969 m. – Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" viešas koncertas Otavos visuomenei. Nuotrauka daryta iš "Provincijų Sodo", kuriame dieną ir naktį plevėsuoja visų Kanados provincijų vėliavos.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

AŠ PO SODELĮ VAIKŠČIOJAU

Aš po sodelį vaikščiojau,
Saldžios uogelės ieškojau.
Vai ir atradau uogelę
Ant mažiukėlės šakelės.

Aš po miestelį vaikščiojau,
Savo mergelės ieškojau.
Vai ir atradau mergelę
Šimte mošelių stovinčią,
Su dieverėliais kalbančią:

Jūs dieverėliai, broleliai,
Nepramanykit vardelio,
Nes aš ne jūsų martelė,
Tėvo močiutės dukrelė.

PRALĖK DAMAS BITINAS PRO
SODĄ

Pralėkdamas bitinas pro sodą
Pajudino sadulos šakelę,
Pabudino sierą bitelę:

Vai keliesi, budiniesi, sieroji bitele,
Vai dar tavo koreliai nesūtii,
Vai ne medutis neneštas."

"Tai nesirūpink, sieras bitinėli,
Daugel mano yr sierų bitelių,
Tai jos pasiūs baltuosius korelius",
Tai jos man sunėš saldųjį medutį".

Prajodamas bernelis pro klėtį
Pabūdino į klėties dureles,
Pabudino jaunąją mergelę:

"Vai keliesi budiniesi jaunoji mergele,
Vai dar tavo lineliai neverpti,
Vai ne tavo drobėlės neaustos".

"Tu nesirūpink, jaunasai berneli,
Daugel turiu jaunųjų seselių,
Tai jos suverps baltuosius linelius,
Tai jos išaus plonas drobeles".

EI, DIDI, DIDI GIRIOS MEDELIAI

Ei didi, didi,
Girios medeliai,
Maži mūsų broleliai.

Ei užaugęs, užaugęs
Mūsų broleliai,
Iškirs girios medelius.

Giruzėj kirto,
Pagirėj tašė,
Ant vieškelėlio statė.

O ir pastatė
Margą dvarelį
Su keturiiais kampeliais.

O kas kampelis
Raiba gegelė
Ryts vakaras kūkavo.

Lik iškūkavo
Lik išalsavo
Nuo močiutės dukrelę.

Nuo motinėlės
Jauną dukrelę,
Nuo brolelių seselę.

Kai iškūkavo,
Kai išalsavo
Patį pirmą išlėkė.

TAI GRAŽIAI DŪZGIA
MEDYJ BITINĖLIS

Tai gražiai dūzgia
Medy bitinėlis.

Tai gražiai joja

Raitelių pulkelis.

Tai gražiai joja

Raitelių pulkelis,

Tai slaniai neša

Rūtų vainikėlių.

Tai gražiai neša

Rūtų vainikėlių

Ant gluodžios galvelės.

Rūtų vainikėlių

Ant gluodžios galvelės,

Aukselio žiedelių

Ant baltų rankelių.

PELIŲ ŽAVĖTOJAI

Peles iš namų moka išvesti įvairūs čerauninkai, burtininkai. Dažnai pasitaiko ir tokių ubagų, kurie išveda peles. Vienais metais pasakotojos namuose buvo atsiradę labai daug pelių ir žiurkių, nuo kurių stačiai nebuvo kur dingti. Vieną dieną atėjus į jų namus ubagas, kuris pasiūlęs visas peles ir žiurkes išvesti iš namų. Už tą darbą nuo tėvų paprašęs tris rublius. Pernakvojęs tas ubagas, anksti rytą paėmęs šeimnininkės priejuostę ir ją ištrynęs kažin kokiomis žolėmis. Paskui pasiėmęs tą priejuostę už pasaitų, šnabzdėdamas žodžius, kurių pasakotoja nebeatmenanti, pradėjo tą priejuostę vilkti per visus kambarius pasieniais. Iš urvų ir plyšių pradėjo lįsti pelės ir žiurkės. Jos bėgo ten, kur senis ubagas priejuostę vilko. Išvalkiokę po visas kambaras, palėpęs, prieangius, klėtis, tvartus, daržines ir rūsi, nuėjo tiesiai į mišką, namuose neliko nė vienos pelės.

Po poros dienų vaikai nuėję miškan rado tas peles tebeinančias aplink ažuolą, jos jau ir didelį taką buvo sumynusios.

STEBUKLINGA ŽOLELĖ

Vieną kartą žmogus rudenį žiūrįs, kad gyvatės vieną žolę paustančios ir einančios gultis. Daugybė ten jų gyvačių buvę. Kaip jau visos paustosios nuėjo, ir šis paustęs. Tas buvo kur kokiam liekne raistas, klampi pieva su krūmais. Parėjęs namo į savo kluoną. Ir taip į suėmęs miegas. Už kulių užlindęs ir atsigulęs. Jo namiškiai nieko nežiną, kur jis palikęs. Prapuolė ir gana.

Pavasari žmonės po kluoną bevaikščiodami, ima šnekėti kad jau matė ir gyvates gyvas. Tas žmogus iš užu kulių bruzdu bruzdu, sakąs: "Kad jau gyvatės gyvos, tai jau ir man reikalas keltis".

Moteriškė ėjo mišku ir rado: ant medžio užsikorusi gyvatė veda vaikus. Padabojo, padabojo ir sako: "Bėdnie, kaip jai sunku. Kai žmogus serga, tai jam duoda tai ši, tai tą, o jai niekas nieko neduoda. "Ana neturėjo nieko kito, tai duonos trupinį prie medžio padėjo ir sako: "Tegu pasidriūtins". Už kiek laiko ta moteris turėjo vaiką. Ana toj ligoj gulėjo, pati nematė, ale sapnavo, gyvatė atslaužė ir padėjo ant vaiko baisiai gražų kvietką (gėlę). Kai nubudo, tai ir rado gėlę prie vaiko. O kiti žmonės matė, kad gyvatė išslaužė ir padėjo gėlę prie vaiko. Jei tą kvietką vaikas prie savęs turės, tai nei kare, nei kur kitur nežus.

Yra tokia žolė, kad koks žmogus ją turi, tai tas viską žino, taip, kaip ir paparčio žiedą turėdamas. Ją taip tegal rasti: kad per šienapūtę bepajauant šieną niekur neužkliuvęs dalgis išvers, paskui paėmus tas visas tuo kirčiu nupjautas žoles reikia mesti į bėgantį vandenį, tai visos žolės plauks pavandeniu, o toji viena plauks prieš vandenį, tai ir bus ta pati. Ją pasiėmęs, tuoj viską žinosi.

/ Paprinko B. V. N. /

Tš J. Bačio Lietuvių Mitologiškos Sakmės

JAUNŲJŲ APSAKYMAI

(Perspausdiname iš 1966 m. Vilniaus "PERGALE" žurnalo)

ANT. CALNARIS

Kada tyli varpai

(Tąsa iš praeito nr.)

Skubėdama ją pralenkė bibliotekos vedėja Milda. Baltas trumpas apsiaustėlis plakė begėdiškai nuogas blauzdas, į drėgną gatvės žvyrą smigo smailūs kaip vinis kulniukai. Ant Mildos nugaros žėrėjo akordeonas. Raudonas perlamutras svaidė saulės zuikučius ant namų sienų ir langų. Akimirksnį apakindamas, vienas spindulėlis tykstelėjo jai į akis.

Instrumentas jai pasirodė nepaprastai sudėtingas, slėpingas ir trapus kaip gėlė. Ji niekad neišdrįstų palmti jo ant kelių ir paliesti pirštais klaviatūros! Muzikantai visada jai atrodė išrinktieji, kažkokie burtininkai, kurie vieni težino labai didelius burtus ir nebijo jais naudotis.

Žmonės pasakojo, kad Milda patvirtusi, ir dabar tai nuo jos padvelkė kaip tujos lapų aromatas: erzinančiai ir svaiginančiai. Kur skubėjo tokį ankstyvą rytą toji plikablauzdė mergina palaidais lino plaukais?

— Ei! Kelio!

Pašėlusiai dardėdama, pravažiavo uorė. Vaikinas pliekė arklius vadžiomis, šakės šokinėjo, skimbėdamos virvais. Nuo ašies nusikorės kuokštas šieno vilkosi žeme ir draikėsi ant rausvo gatvės žvyro imantriais raštais.

Ją užpiūdo tolimų šienapiūčių kvapai ir klegesys, ir užmirštas alsas, sveikas nuovargis.

— Milda! Su plaukuota pobieda pavėžinsiui! Mildute! — šuktelėjo iš uorės vaikinas.

Ji pasuko į šventorių ir įsirežusi atvėrė sunkius geležinius vartus. Praeitis prisiminimai mušė į galvą kaip senas vynas. Saulė, mėlynas dangus ir žalios pievos buvo toli.

— Tegul Morta išsimoko siūti ir gyvena miestelyje, — kadaise pasakė amžinatilsį tėvas.

Ir atidardino ją į Kalnėnus, užmovė Kristaus sužadėtines žieda surišo strėnas švento Pranciškaus virve...

— Ar ne nuodėmė žiūrėti į veidrodį? — klausė ji kunigą.

— Ar kavalieriai daboja, Morta? — kunigo lūpose šypsnyis ir pamokymas. — Ne nuodėmė. Kaip pamatysi, kad nosis suodina, Morta, jei nežiūrėsi!

Diena iš dienos ji grūmėsi su gyvybės kupinu savo kūnu. Gyvenimas brovėsi į jos širdį sapnuose, trumpomis užsimiršimo valandėlėmis. Jinai smaigė jį malda, juoda rožančiaus kilpa, alino sunkiu darbu klebonijos laukuose.

Ilgainiui jinai išsiugdė panieką tam gyvenimui, kuris nepriklausė jai. Ir ji niekino jį, kaip su skausmu keršijama mylimajam.

Už tai buvo pažadėtas dangus. Amžinas dykinėjimas, kuris dabar nebeviliojo. Dabar jį troško dirbti, bet nebeįstengė net minti ratalio pakojės.

Atrakino, visu kūnu atstūmė dideles bažnyčios duris. Į veidą iš tamsaus bobinčiaus tvokstelėjo šalčiu, vauku ir trūnijančiu medžiu. Tvyrojo slogi, mūro sienomis apkaustyta tyla. Gabalas erdvės, gabalas sudusio oro.

Gniauždama šaltus, slidžius turėklus, ji kopė į viršų kaip tūksantčius kartų žiemos rytą tamsoje ir vasaros saulėtekio prieblandoje. Prie vargonų iš skylių lubose kabojo trys storos virvės. Ji pasikabindavo ant jų visu mažu kūnu, ir aukštai bokšte, šaukdamas žmones malda, baubtelėdavo apžaliavęs vario varpas. Balančių būriai purptelėdavo nuo atbrailų lyg vėjo nupūsti balti popierėliai.

Nuo viškų bažnyčia matėsi kaip ant delno. Gipsiniai, nedažyti šventieji bevyzdėmis akimis žiūrėjo klaidiai kaip akli. Didelis nukryžiuotasis kabojo altoriuje, kančios iškreiptu piktu veidu sukel-

damas ne užuojautą ir pagarbą, o nužudymo nuojautą. Žiūrėdamas į jį, tarsi jautei už nugaros tykojantį žudiką. Tuščios klaupkos, tuščios klausyklų dėžės atrodė lyg mirusiųjų vietos...

Prie vargonų visur gulėjo dulkių sluoksniai ir trenkė karstu. Tik pro didelį, grindis siekiantį langą plūdo į vidų, virpėdamas iš džiaugsmo, spindulių pluoštas.

Susimąčiusi ji atsistojo lange kaip juodas varnas, aplieta raudono saulėtekio. Zemai miestelio gatvė žlegėjo traktoriais. Šiluma kilo nuo žalių medžių, prislopintų balsų, bekrasčio judėjimo. Visi gyveno, visi. Žmonės, paukščiai, medžiai...

Priglaudusi kaktą prie šalto stiklo, Morta įsižiūrėjo į miestelio aikštėje kiurksančią figūrėlę. Iš dviejų lazdu jį pažino senė Monienė. Senė riogsojo kaip išrautas kelmą, tokia pat juoda kaip ir Morta... Ko ji ten riogso, ko? Gal, beidama į bažnyčią, pritrūko dvasios ir lėkuoja kaip šuo, pakibusi ant savo lazdelių? Džiaugsmas nutvieskė Mortą, pagalvojus, kad Monienė, ko gero, senesnė už ją, ir ne jinai, o Morta numes grumstelį žemės ant senės karsto. Bet ar tai atitolins skurtą valandą...

Skardžiai sutrimitavęs, iš posūkio išlėkė baltas autobusas, tviskantis saulėje, paslaptingas kaip Mildos akordeonas. Ir iš jo tokie pat džiugūs kaip muzikos skambesys pabiro vaikai, moterys, vyrai...

Ak, tikriausiai Monienė važiuoja į miestą pas gydytoją. Štai ji pajudėjo prie mašinos... Moteris ryškia raudona suknele pasirodė autobuso duryse. Ant jos rankų buvo vaikas. Nedidukas, baltapūkis ir pasišaukęs kaip pienė, su mėlynu kostiumėliu. Paskui išsoko vyriškis su lagaminais, ir Morta pamatė, kaip alkūnėmis atsi-rėmusi į lazdas Monienė kilo į bučiuoja mažąjį žmogutį. „Išgrius senė, išgrius!“ — su pagieža pagalvojo ji, žiūrėdama, kaip jie ten visi keturi aikštėje kupetuoja. Sunus atvažiavo... anūkas atvažiavo... Štai ko laukė senė, pakibusi ant savo kriukų!

Akimirkai Mortą nusmelkė neapykanta tai ketveriukei ir tam gyvybe kunkuliuojančiam ploteliui po kojomis. Pavydas pašoko užkaltusioje širdyje kaip verdantis pienas špyžinuke ir, čirkėdamas svilėsiais, apliejo ją.

Paskui ji pajuto smaigiant gaudulį, lyg kas ją būtų atstūmęs, paniekinęs ir stovėję jį dabar išvartytą už pokylio durų. Suprato savo klaidą vienatvę, kurioje gyveno visą gyvenimą ir kurioje teks mirti. Nebegalvojo apie būsimą dangaus džiaugsmus. Karksoje lange kaip juodas varnas, pakreipusi galvą, žiūrėdama į svetimą džiaugsmą, neapykantą maišydama su ašaromis, apvyniojusi pirštus rožančiaus reteželiu.

Ar atsirado nors vienas, kuris, pažvelgęs į apvalų langą bažnyčios frontone, pavydėtų jai būsimos laimės? Ne, nė vieno nebuvo tokio... Tik ji viena žiūrėjo žemyn ir visiems pavydėjo.

Trankūs žingsniai subildėjo laiptuose. Tylėdamas vargonininkas praėjo pro ją, žvilgtelėjo į laikrodėlį, atsėdėjo prieš klaviatūrą ir nusiziovavo.

Apačioje, atsiklaupęs prieš didįjį altorių, miegustą raudoną veidą maigė delnais kunigas, kelios moterėlės juodavo klaupkose...

— Oro... Morta, duok oro... — sumurmėjo atsitiesdamas vargonininkas, ir ji nukūprino prie dumplio.

Staiga ji krūptelėjo, prisiminusi, kad šiandien užmiršo paskamtinti ankstyvosios mišios. Atėjo čia, stovėjo prie nuleistų nuo varpų šerdžių virvių ir užmiršo jas, nematė jų. Kažin ar kas pastebėjo, kad šiandien rytą tylėjo varpai, kad tarsi nustebusios bokšto kiauptymės žiurpsojo jų didelės varinės gerklės, surijusios vieno žmogaus gyvenimą? Tur būt, niekas nepastebėjo, neišgirdo tylint varpų... Net kunigas, trinantį miegustą veidą, tur būt, nepastebėjo...

Beprasmybė dar sunkiau slėgė jos kuprą, lenkė prie grindų. Ji įsikio rožančių į kišenę, sunkiai užkėlė koją ant dumplio pamonos, lyg sėsdamas prie irklo miršantis galerijos irkuotojas, ir dumplės atsiduso tartum bundantis narve apsnūdęs didelis ir geras žvėris.

BALTOSIOS MEŠKOS,

kai turi naują prieauglį, esti nepaprastai piktos ir savo valkus gina, nepaisydamos pavojaus. Didmiesčių zoologijos sodams reikalingos jaunos baltosios meškos. Tad atsiranda medžiotojų, kurie jaunikius sugauna ir gabena į zoologijos sodus. Kadanį motinos nenori atiduoti savo vaikų, tai anksčiau medžiotojai dažnai jas nušaudavo, nes nebūdavo kitokios išeities. Dabar medžiotojai turi specialius šautuvus, kuriuos šaudon tikromis adatomis. Tokia adata patekus baltajai meškai po oda, jos nent žudo, bet tik tam tikram laikui užmigdo. Šios adatos baltosios meškos sveikatai visai nekenksmingos.

PAVOJINGI SAVAITGALIAI

Dr. H. Sopp, V. Vokietijos psichiatras pastebėjo, kad veduslėms yra pavojus savaitgaliais nuobodžiai. Savaitės bėgyje žmonės mažai vlenas kitą mat, nes dirba. Būdami kartu ilgesnį laiką savaitgalį, turi dažnai progos pajusti, kaip nedaug jie turi, kas juos riša. Jo 7 patarimai, planuojant laimingesnį savaitgalį: iš ryto, —

— Atsipalaiduokite, neskubėkite keltis.

— Užvalgykite gerus pusryčius — kartu.

— Vyrail — nesiskuskite.

— Moterys — pamirskite namų darbus.

— Prisiminkite, kas jums abiemis įdomu — skaitymas, daržininkystė, žaidimai su vaikais, ar dar kas nors kita. NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ DETROITO RAŠO

ALF NAKAS

ŠILAINĖS 25-rių metų sukakčiai atėjant

Kas yra šilainė iš mažosios raidės – pasiskaitykite žodynuose. O kas yra Šilainė iš didžiosios – žodynuose veltui ieškosite. Šilainė (iš didžiosios) yra tautinių šokių vienetas, anksčiau grupė, o dabar jau ansamblio vadovas. Š/m. gegužės 18 dieną Šilainė iškilmingai minės savo sidabrinę sukaktį. Šis kuklus rašinys kaip tik sidabrinei progai ir skirtas.

Šilainės gimtadienis – 1949 m. rugpjūčio 25 dieną. Šiokiškia tautinių šokių grupė, buvo suorganizuota 1949-ųjų ankstyvą pavasarį, kai tik Detroito atsirado didesnis būrys naujų atelvių, buvusiųjų "dypų", kurie įstebė Lietuvių Tremtinių Draugiją. Šokti norinčių užteko, tik trūko tinkamo vadovo – mokytojo. Minimą Iepos 25-ją, Detroito Tarptautiniame Institute, įvyko tautinių šokių šokėjų persiorganizavimas, tiksliau, susiorganizavimas. Ten dalyvavusi Galina Goblenė, gražiai paprašyta, sutiko grupę mokyti ir ją vadovauti.

Pirmasis viešas tautinių šokių grupės pasirodymas buvo 1949 metų lapkričio 27 dieną, Amerikos Lietuvių Balso Radio klubo koncerte. Pašokta Aušrelė, Bernellai, apgavikai, Polka ir Malūnas. Šalia eilinių žiūrovų, publikoje buvo ir dvi moterys, stambaus kalibro visuomenininkės: Tarptautinio Instituto direktorė Lola de Grille ir mūsiškė Elzbieta Paurazienė. Jos pasistengė, kad Šilainė (tuomet dar šio vardo neturėjusi) šoktų ir šoktų visur, kur reikia lietuvių vardą iškelti tarp svetimųjų, kur reikia savilems patriotinį entuziazmą sukelti. Už poros mėnesių, 1950-ųjų pradžioje, grupė jau šoko milžiniškuose Masonic Temple rūmuose, kur aukštųjų svečių tarpe sėdėjo Michigano gubernatorių G. Mennen Williams, automobilių karalius Henry Ford II, ir visa eilė kitų Detroito politinių bei pramonės didžiųjų. Raudonojo Kryžiaus suvažiavime, 1951 metais Šilainė stebėjo generolą George Marshall, Nobelio premijos laureatą Ralph Bunche ir kitos garsenybės. Po nepaprastai puikaus pasirodymo 1951 m. JAV profesorius suvažiavime, G. Goblenė pakviestas prie mikrofono, visi suvažiavimo dalyviai ilgai plojo sustoję. Vėliau sėkmingai buvo šokta Detroito 250 metų sukaktuvėse, daugelį kartų universitetuose, teatruose, Detroito-Windsoro tarptautiniuose festivaluose, Michigano gubernatorių inauguracijose, Tarptautinio Instituto rinktinuose pasirodymuose, amerikiečių šalpos koncertuose, studentų mugėse Michigano universitete ir taip toliau, ir taip toliau. Ne

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NIEKAM NEPATAIKUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APŠAKYŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKASKIENĖ VEDA TEISINŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$ 7.00

Galina Gobienė

visuomet buvo galima amerikiečių norus patenkinti, nes kvietimų vis randasi daug daugiau, negu šokimui yra laiko. Buvo ir liūdnų atsitikimų, kai negalėta šokti dėl... lėšų stokos (pav., kai 1962 m. Tarptautinis institutas Šilainę išrinko kaip Detroito reprezentantę Washington, D.C., tai dėl lėšų neturėjimo buvo likta namie).

Savilems Šilainė šoko beveik visada, kai tik buvo pakviesta. Sakau "beveik" todėl, kad pasitalkydavo, jog buvo kviečiama šokti dviejų organizacijų tą pačią dieną, tad, aišku, vienai turėdavo atsisakyti. Šoko Vasario 16-ųjų minėjimuose, šoko kultūrinio, politinio ir kitokių organizacijų renginiuose. Šoko visose tautinių šokių šventėse Chicagoje, Tarptautinėje mugėje New Yorke ir eilėje kitų miestų.

Beje, Šilainės vardą grupė gavo tik 1958 m. gegužės 3 dieną, švėsdama savo devynių gyvavimo metų sukaktį. Vardą, regis, patį Galina Goblenė pasirinko. Krikštynose dalyvavo net trys poros kūmų ir keletą šimtų stebėtojų.

susirinkusių i Hispanos Unidos salę, linksmo trys dalnos solistai.

Kai minėjome Šilainės 20-ties metų sukaktį, šių eilučių autoriui buvo lemta suredaguoti sukaktuvinį leidinį. Tenai, pagal alfabetą, buvo surašęs 159 pavardes.

Reiškia, Šilainės šokėjų eilėse dvidešimt metų laike jau buvo toks didelis būrys gražiausio, mkliausio, grakščiausio jaunimo pasireiškęs. Koks šokėjų skaičius prisidėjo dar paskutinius penkerius metus, papasakos kitas kronininkas, kuris 25-rių metų apžvalgą savo leidiny darys. Galu tik drąsiai spėti, jog dalyvių skaičius jau bus prašokęs 200. Juk daugelio tautinių šokių šokėjų "kadencija" baigiasi per trejus-ketverius metus. O paskutinio penkmečio laike Šilainė labai išsiplėtė. Praėjo tie laikai, kada

KREIVI VEIDRODŽIAI

"Tūtuosi neišsiželsit, -bet aš Jums pri-rašysiu stebuklingų vaistų"

Pirmieji „Šilainės“, tuomet dar bevardės, šokėjai su vadove prieš 25 metus – 1949-ųjų vasarą.

grupę sudarė maždaug du tuzinai šokėjų. Dabar, iš grupės tapusi ansambliu, Šilainė

apjungia mažiausia pusšimtį abiejų lyčių jaunuolių, nuo visiška jaunučių gimnazistų, iki universitetus bebat-

giančių ar tik ką baigusčių.

Šilainės dalyvių sąrašą slinkdamas, matau ne vien jaunai žydinčius veidus, bet ir subrendusių, jau senstėlusį žmonių. Mirga kadai šviesūs, prakaito lašeliais aprasoję veidai, linksmos akys ir šypsančios lūpos. Sukasi margaspalviais tautiniais rūbais mergytės, sukasi balti nuo galvos iki kojų, tik tautinėm juostom apjuosti, vyruka, dabar jie pedagogai, advokatai, architektai, inžinieriai, ekonomistai, chemikai, ir kas čia beškalčiuos. Dabar jie jau suaugusių vaikų tėvai, arba tik ką šeimas sukūrę. Jų pilnos Detroito apylinkės. Jie išklaidžioję po visą Ameriką. Keletas ir ankstyvą mirtį sutikę.

Didelis būrys jų atėjo ir nuėjo. Ne, nenuėjo. Tik retas šilainiškis nuėjo nuo savųjų, nutauto. Dauguma vedė tarpusavy. Ir tie, kurie su svetimašiais tuokėsi, vis nuo lietuvių neatitoko. Jie, Šilainė apsvaigę, nekalp negali tolyn nuklysti ir visiškai dingti.

O Galina Goblenė liko ir dvidešimt penktuosius užbaigiant. Ji lks, tiktu, visam amžui. Punktuai ir prečiškia. Joks šokis nėra i sceną žalias. Šilainės šokėjų ir plaukai apkirpti, ir rūbai tvarkingi. Šilainės šokėjų lyglavimas it profesionalų. Ak, net profesionalų šypsenom veidai žydi, kad ir Malūną šokant... Niekas neginėja, jog Šilainė yra viena iš pačių geriausių, ant vienos rankos pirštų suskaiptomų, JAV bei Kanados tautinių šokių vienetų. Nors kai kam, skaitant ir labai nepatiks, bet pasakyti, kad už Šilainę geresnio tautinių šokių vieneto aš nežinau. Gal, gal vienas kitas galėtų pretenduoti i lygtus su Šilaine, tik tegu niekas nebando savo pirmumų pulkautis. Prireikus, Šilainė galėtų savo pajėgumą įrodyti kad ir prieš išrankiausius tėsėjus.

Tebūna tiek. Galina Goblenė linku sveikatos ir ūpo. Kol Galina Goblenė džiaugsis sveikata ir entuziazmu, žinau, Šilainė gyvuos.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

(Paruošė kun. J. Gaudzė)

14

Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv. Kazimiero parapija istorinius įvykius, kaip yra paruošęs – bėdamas vikaru kun. Jonas Gaudzė.

Šeštame parapijos protokole 1912 m. balandžio 21 d. randame: "Klebonui paliekama ta pati alga, -i mėnesį gauna \$110, ir pusę pinigų už palaidojimą ir už sutoikimą (šliubą), o kita dalis eina i parapijos kasą. Vargoniką apmoka parapija. Kurie visai nepriklauso parapijai, tie pirmiausia turi kreiptis pas parapijos komiteto pirmininką, susimokėti mokestį ir tik tada galės reikalauti patarnavimo iš bažnyčios (palaidoti, sutoikti). Paskiau buvo pranešta visiems parapijiečiams, kad bažnytėlė jau yra paimta ir notaro dokumentai padaryti. Pirkimo aktas buvo visiems perskaitytas, ir po kuriuo, komiteto nariai, turėjo pasirašyti. Tą vakarą ant pirkimo dokumentų pasirašė: Jonas Pundzius, Juozas Gyvis, Juozas Šmilingis, Juozas Kudirka, klebonas S. Kučas, o komiteto pirmininkas Konstantinas Skotikas nesirašė, tačiau pasižadėjo pasirašyti sekantį rytą. To susirinkimo metu, buvęs komiteto pirmininkas S. Kvetkauskas, ragino žmones rašyti ant kitų popierių, kurie nenori tos bažnyčios; nors neatpirado tokių, bet daugelis pradėjo svyruoti dėl bažnyčios pirkimo.

1912 m. balandžio 28 d. buvo sušauktas nepaprastas parapijos susirinkimas dėl galutinio nutarimo, -ar pirkti bažnytėlę, ar ne. "Visi vienbalsiai nutarė, kad reikia paimti, nes dokumentai padaryti ir jau nebegalima atsisakyti".

Nors parapijos susirinkimas ir nutarė pirkti tą bažnytėlę, bet S. Kvetkauskas su kaikiuriais savo šalininkais netik priešinosi bažnyčios pirkimui, bet visiškai atsisakė pasirašyti ant bankos čekio, nes jis oficialiai dar nebūjęs galiojantis imant pinigų iš banko. Parapijos komitetas verčia S. Kvetkauską atsisakyti nuo tų pareigų, bet jis nesutiko.

Parapijoje kunigo darbas pasidarė per daug sunkus, o čia dar iširus bažnyčios pirkimui, kun. S. Kučo kantrybė išsisėmė. Nebegalėdamas ilgiau pakelti tų visų susiskladymų ir trukdymų, kun. S. Kučas palieka Montrealį ir išvyksta i Torontą; iš ten parašo laišką Montrealio arkivyskupui, datuotu 1912 gegužės 3 d.

"Su šiuo laišku, nuolankiai Jūsų prašau atsiųsti mano dokumentus ir apie mane paliudijimą. Montrealį palikau todėl, kad ilgiau nebegalėjau dirbti su savo tautiečiais. Jie nutarė pirkti bažnytėlę, o kada pardavimo-pirkimo dokumentai buvo padaryti ir pasirašyti, jie nebeuorėjo pirkti. Aš taip pat turėjau kelioliką priešų iš socialistų pusės, kurie dažnai ginčydavosi su manim ir kovodavo prieš mane. Visa tai mane padarė neravuotu ir ligoniui, užtat ir palikau Montrealį. Jeigu Jūs pageidautumėte, aš padėsiu surasti lietuvių kunigą, -mano vietoje. Visus pajamų ir išlaidų duomenis surašiau i kasos knygą ir palikau komitetui. Ruošiuosi važiuoti i Philadelphia ir būti už pagelbininką pas kunigą Kaulakį, jei jam reikės, jei ne, tai tada grįšiu i Lietuvą.

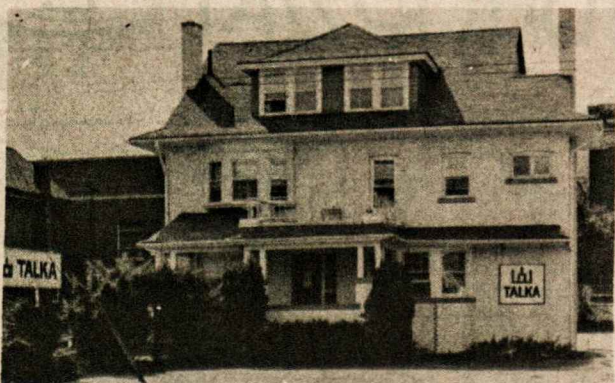
Laukiu atsiunčiant mano dokumentų ir paliudijimo. Mano adresas: Rev. S. Kučas, c. o Rev. J. Hinzmann, 58 Augusta Ave. of Cor. St., Polish R. C. Church. Toronto, Ont".

EUCHARISTINIS KONGRESAS

1910 metais rugsėjo 6-11 dienomis Montrealyje vyko Eucharistinis kongresas. Nors tada lietuvių buvo nedaug, bet vistiek jie ten pasirodė. Apie tai buvo plačiai aprašęs "Drauge" Nr. 39 (1910. 9. 29) kun. J. J. Jakaitis.

"Na tai dabar ir sakyk ką sakęs, ana Montrealio lietuviai neseniai susitvėrė parapiją, o jiems teko dalyvauti tokioje milžiniškoje procesijoje, apie kokią ir didžiausia mūsų naujokynė nei sapnuotė nesapnavo. Ve, užperėitą sekmadienį 11 rugsėjo, šitame mieste Eucharistinis kongresas baigė milžiniškas iškilmes, dar su milžiniškesne procesija. Toje procesijoje dalyvavo trys kardinolai, šimtai vyskupų, tūkstančiai kunigų ir šimtai tūkstančių žmonių. Žmonių pulkuose buvo įvairių tautų grupių, kaip antai: prancūzų, airių, lenkų, kiniečių saviškais drabužiais, indijiečių plunksnomis apsikaisiusių ir t. t. Mums svarbiausia tas, kad štai vienas parašas nurodo, kad tai lietuviai traukia... Širdis labiau ima plakti, kaip aplinkui vis tik šnibžda: "Štai lietuviai eina", "tik ir tiesiai drožia", o minčių lūpos vis tik "Lithuanians, arba Lithuania" ir vistiek rankomis tik ploja, tik ploja... Štai eina patsai klebonas kun. St. Kučas, eina su juomi žmonės. Jie lietuviai, tai aiškiai iš veidų šviečia, nors jokio parašo ir nebūtų buvę. Jų veidai rimti, nežiūrint i triukšmą ir plojimus jie atsimeina, kad už kelių valandų iš bažnyčios išeis popiežiaus legatas kardinolas Vanutelli su švenčiausiuoju sakramentu. Ir išties, štai pagalios už trijų valandų procesija išsitiesia ir Notre Dame bažnyčios "bourdan" (didžiausias Amerikoje varpas) trenksmingu galingu balsu praneša, kad kunigaikščių kunigaikštis išėjo iš bažnyčios. Minia, giesmės, muzika, maldos, papuosalai, viskas tas tik marguliuoja ir tartum pripildo žemę ir dangų... O minios vis eina ir eina... Jau 4 val. praėjo, o minios vis eina... Gatvės pilnos žmonių, triumfališkų vartų, giesmininkų, įvairių karėvių pulkų, papuoštų altorių, vienuolių, o minios vis eina... Jau štai ir 5 val. praėjo... tik galingu galingu balsu "bourdan" apreiškia, kad jau Jėzus su mokiniiais prie kalno Mont-Royal... Jau buvo ėmę lyg temti, tik štai orą pripildo gausi šviesa ir ant kenterų kalno spindėte spindė Jėzus meilės simbolis, aukštas aukštuolis nuo keturių mylių matomas kryžius. Ramu čia būti... Malonu priimti Jėzus iš Hostijos palaiminimas... Širdis, toji jausmingoji, vien kartoja šventojo Petro žodžius: "Gerai mums čia būti".

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
 įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
 830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus (P.C.A.) 1%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas 7%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienu metų terminuotus
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	indėlius 8%
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	3 metams 1 1/2% ir 5 m. 9%
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	
Liepos—rugpjūčio mėnesiai ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.	
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4,600,000	

KANADOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

RAŠO L. EIMANTAS

Kovo mėn. 23 d. Hamiltone įvyko šiemetinis lietuvių mokytojų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo arti 50 mokytojų iš Hamiltono, Toronto, Montrealio, Londono, Otavos, Delhi ir St. Catharines. Suvažiavime dalyvavo ir visa eilė svečių: prelatas J. Tadarauškas, keli kunigai, Hamiltono liet. bendruomenės apyl. vald. pirmininkė p. Skripkutė ir kt. Nors pirmasis mokytojų suvažiavimas įvyko Toronte prieš 20 ar daugiau metų, bet iki šiol mokytojų suvažiavimai savo aktualumo nenustoja ir visada būna darbingi, besprendžiant savas profesines ir lietuvių problemas. Šiemetinio suvažiavimo motto — dėmesys mūsų mažosioms mokykloms.

Pirmąją suvažiavimui paskaitą skaitė jaunoji Hamiltono mokytoja Kristina Pareštytė, baigus Pedagoginį Institutą. Jos tema—Lituanistinė mokykla mokytojų ir mokinių akimis. Paskaitai medžiagą ji surinko patiekdama mokytojams ir mokiniams anketą. Mokyklos tikslą visi anketininkai veik vienodai nusakė, bet jau mokyklos darbo rezultatus daugumoje aptarė skirtingai. Mokykla, girdi, negalinti pasiekti savo tikslų tik pati viena, kai nemaža tėvų į ją nežiūri, kaip į rimtą instituciją. Yra taipgi tėvų, kurie mažai arba iš viso nepalaiko ryšių su mokykla. O būtina, kad mokyklą visokiomis aplinkybėmis būtų visi tėvai, bet ir mūsų organizacijos bei kitos institucijos. Tiek tėvai, tiek organizacijos ar institucijos jau daro ar turėtų daryti didelę įtaką vaikams.

Veik visi mokytojai anketose pasisakė prieš daugelio mokyklų besikurančią sistemą. Mokinys skyriais ar grupėmis skirstyti gal geriau būtų ne pagal amžių, bet pagal sugebėjimus—pajėgumą. Kai kurie mokytojai mūsų mokyklų ateitį piešia tamsokai. Dėl nuolatinių mokinių mažėjimų gal kalbos ir mokytojų šeimos ir mūsų mažos prieauglis. Kai kas mano, kad vis menkėjant lietuvių kalbai vaikų tarpe, reiktų gal lietuvių kalbą mokyklose mokytį kaip svetimą kalbą. Jaunoji mokytoja K. Pareštytė geras išdėstė netik savo, bet, atrodo, gražiai suderino bei susumavo ir kitų nuomones. Per diskusijas klausytojai išskėlė ir naujų minčių. Klausia, kaip reiktų pasiekti ar deramai priėti prie tų tėvų, kurie nepakanamai domisi mokyklomis. Mokyklų ateitį netamsės, jei vaikai, kur reikia, kalbės lietuviškai. Lietuvių kalbą mūsų mokyklose turi būti sava, o ne svetima. Juk tai, kas svetima, — ne sava. Visi, ypač vaikai, visa, kas sava, daugiau vertina. Jei pradėtume lietuvių kalbą svetimąją laikyti, tikrai mūsų mokyklų daug kas laikytų antraeiliu klausimu. Žinoma, lietuvių kalbos bemokant, galima būtų vartoti ir tuos, jei reiktų, metodus, kurie naudingi svetimų kalbų bemokant.

Antrąsį paskaitininkas buvo otaviškis mokytojas V. Priščeponka, dirbąs valdinėje gimnazijoje ir ten dėstąs vokiečių kalbą. Jis kalbėjo apie lietuvių kalbos mokymą nemokančių lietuviškai. Kiekvienos kalbos išmokymo eiga tikrai yra sunki. Kanadietis pedagogas dr. J. Marty tvirtina, kad visoje toje elgoje labai svarbus yra laiko faktorius. Nuo kūdikių tės vaikas kalbą išmokti, girdi, sunaudoja iki 5 tūkstančių valandų į metus. Mokyklon ateidamas jis atsineša net 25 tūkstančių valandų bagažą. Statistika labai apvali, tačiau sunkokai man, kaip klausytojui, įtikėti, nes

Montrealietės atstovės, vieno mokytojų suvažiavimo metu. Iš kairės: J. Baltušienė, Rimkevičienė (mirusi) ir V. Judzentavičiūtė—Gamelinienė.

POPIETĖ SAVUOSE NAMUOSE

Mūsų tautiečiams, su perskrendančiais paukščiais, vis daugiau grįžtant iš šiltųjų kraštų, vienas saulėje įdeges pilietis pasakoja savo artimiesiems apie tenykštį pasaulį. Ten atostogaudamas, pradžioje jis ir nesistebėjęs matydamas tokias gausybes, didesnių galimybių turinčių, vyresnio amžiaus žmonių. Tokių energingesnių, platesnių polėkių asmenų, neapkęntusių vis daugiau įkyrėjančių žiemų ir jas lydinčių šalčių. Jiems pasitraukiant iš namų, tuo lyg išsineriant iš kasdieninės rutinos ir patenkant į malonų vasaros klimatą, tiesiog į deginančią saulę. Vieniems atostogaujantiems ilgiau pabuvojant, praleidžiant visą žiemą, o kitiems tik pasimėgaujant keliom savaitėm, nebeišsitenkus kantrybėje belaukiant per daug jau lėtai ateinantį, visuomet besivėlinantį pavasarį. Tik toji nostalgija ilgiau užsibuvusiems neša didėjančią pasiilgimą savųjų, savo artimųjų ir jaukiosios namų pastogės. Tuo labiau ir toji svečiasimoniai monotonią, nuolatinę, neįprastą karštį ir kiekviename žingsnyje sutinkami visi, beveik be išimties, išibėgusių mūsų liudininkai. Ten atrodo, kad ir bet kokia gyvybingesnė nuotauka nustojo egzistavusi, o prasidėjęs pavasaris yra praradęs savo tikrąją prasmę. Dėl užsitiesusių sausrų beveik visur parudavę žolynai ir blankus žuļumas, kai kur net apdžiūvusios palmės. Tie egzotiški, šiltus kraštus simbolizuojantys medžiai, iš arti pasirodė ne tokie jau patrauklūs nei savo kamienais, nei šiuurkščiais, šiaudus primenančiais lapais. Po kiekvieno stipresnio nuo vandenyno vėjo dvelkterėjimo, storieji, tarsi gumų-

niai, lapai krito žemėn ir dengdami rudą žolyną priminė rudens metą. O atostogaujantių pasikalbėjimų temos taip ir sukosi apie namus, apie anūkus, o grįžus, su jais praleisimas Velykų šventės. S. Pranckūnas

LIETUVIŲ NAMAI

1573 Bloor St. W., Toronto 9, Ontario

Kovo 31 d. iš 11 asmenų rinkta Lietuvių Namų Valdybą pasiskirstė į Komisijas. Statybos ir remonto darbu priežiūros ėmėsi V. Stanaitis ir O. Delkus. LN parengimų komisiją sudarė J. Skrebutienė, J. Šimanavičius ir A. Laurinavičius. Įstatams pertvarkyti komisiją sudaryti apsiėmė H. Steponaitis. Spaudos ir bendrai informacijos komisiją sudarė J. R. Šimanavičius. LN ūkinei priežiūrai personalą surinkti sutiko valdybos nariai VV. Dauginis ir B. Jackus. VV. Dauginis sutiko įsijungti ir į bingo reikalus. NN narių ir lešų telkimo vairo reikalus vadovauti paliko T. Stanulis. Įvairių miesto ir kitų valdžios leidimų reikalus sutiko tvarkyti vice-pirm. St. Kuzmas. Darbų pasiskirstymas nėra nuolatinis, nes didesnis ar mažesnis pasitvarkymas — vyks nuolat pagal reikalą.

Dabar labai svarbu baigti išparduoti LN paskolos laktus (debetures), nes artėja terminal baigti apmokėti užlaikytus rangovų pinigų ir sugrąžinti trumpalaikes paskolas. Paskolos laktų yra įregistruota už 300 tūkstančių dolerių. Išparduota už apie 240,000 dol. Už paskolą mokamas 8% palūkanų. Laktų pardavimo ir naujų narių verbavimo imsis J. Strazdas ir kiti valdybos nariai bei vairo tartininkai. Bus lankomasi į namus. Tikimasi, kad LN nariai ir visa lietuviška visuomenė veiks darba lengvins, gausiai pirks paskolos laktus ir nariai stodami į narius. Neabejojama, kad lietuviai įrodys moką tartinai dirbti ir įvykdyti lietuviams svarbius darbus.

Lietuvių Namų vadovybė susirūpinusi sudaryti palankias sąlygas scenos mėgėjams. Norima artimoje ateityje suvartuoti salų scenas. Dėl to reikėjo pašalinti šalia didžiosios salės esančius nenaudjamus vargonus. Dabar jie jau parduoti ir baigiami išgabenti. Vargonų užimtos patalpos bus panaudotos scenos reikalam.

Baro įrengimai baigiami. Ruošiamasi gauti leidimą — jo procedūra ilgą ir baro leidimas pavirs tikrove gal už 2 ar 3 mėnesių.

Populiari solistė Justina Sriubiskienė. Nuotr. St. Dabkaus

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
 TORONTO LIETUVIŲ
 KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
6% už depozitus	8% už asm. paskolas
7 1/4% už taupymo s-tas	8% už mortgicijus
8% už 1 m. term. dep.	
8 1/2% už 2 m. term. dep.	
Kapitalas — septyni milijonai dolerių	

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vaka. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

Naujai perrinktas Lietuvių Namų pirmininkas Jurgis Strazdas prie valdybų stalo, tarpe Viko vicepirmininko J. Audėno ir T. Blinsturbo, Viko seimo metu Toronte. Nuotrauka St. Dabkaus

ATLEIDO "MŪSŲ" MINISTERI

Ontario provincinio ministrų kabineto vėliausiam pertvarkyme išskirto John Yaremko. Beveik nuo pokario Lietuvių įsikūrimo Toronte, šis ukrainiečių kilmės ministras lankydavosi Nepriklausomybės šventėse minėjimuose bei kituose mūsų subūvimuose, pasakydamas ilgokas ir tas pačias kalbas ir "atnešdamas" Ontario premjero sveikintimus. Yaremko neapleisdamas kabineto dalinai buvo pasėka į įsivėlimo į žemės spekuliaciją, tarlamai, išnaudojant ministrines privilegijas, nors tuomet kalti yra ir kiti ministrai bei valdžios pareigūnai, kas ketvirtį šimtmečio provincijos valdžias stipriai tebelalkančių konservatorių valdžioje nestebėna.

Yaremko, tačiau, nebuvo pajėgiu ministru, o kabinete ilgus metus laikėsis tik kaip "duoklė" rytų ir vidurio Europos kilmės pilietiams. Dabar ir to nebebus. Ontario konservatorių valdžia yra perdėm anglosaksiska. Iš dvidešimt šešų naujo kabineto ministrų, tik po du turi prancūziškas ir žydiškas pavardes. Rašoma, kad nors kabinete nebebūdamas, Yaremko ir toliau rūpinsis daugiaukultūriniais reikalais. Reikia, tie reikalai yra tiek nesvarbūs, kad jai rūpintis nereikia ministro lygio žmogaus. Tai dar kitas anksčiau daugumoje už konservatorių balsuojantiems "etnikams", taigi ir mūsų tautiečiams. /a.

sault-st-marie

Dauguma iš apte šimto šioje apylinkėje gyvenančių lietuvių dirba Algomo plieno įmonėje. Gyvena paštūriniai, bet socialinio mokymo temoka 47.

1972-3 metais apylinkės valdyba suruošė tris minėjimus — pobūvius ir eukaukė visuotinę susirinkimą. Vasario 16 d. minėjime programą atliko Sudburio tautinių šokių grupė. Dalyvauta miesto

bendruomenės parade ir Folk Arts derliaus pokylėje.

Dviem metams išrinktos, šiemet kadenciją baigiančios, valdybos pirmininku yra Vincas Skaržinskas.

london, ont.

V. Gudelis, Tautos Fondo įgaliotinis. Šiais metais švedamsi Vasario 16-tąją londoniškiai sudėjo 540 dolerių. Mažajai kolonijai tai, palyginti, visai tinkamas Tautos Fondo pareikšmas. Fondo aukoms rinkti londoniškiai turi darbštų įgaliotinių. Jis aukas renka ne vien tik per Vasario 16-tosios minėjimą, o naudoja kiekvieną tinkamą progą. Būdinga, kad šiemet aukotojų tarpe buvo ir vietiniai žmonės, tai yra p. p. Valaičių šeima. Buvo aukojusių po 50, 30, 20, 15 ar 10 dolerių. Visa tai rodo, kad londoniškiai supranta ir atjaucia mūsų tautinius ir gyvybinius reikalus.

PRIVERSTINIO CELIBATO

(Atkelta iš 3 psl.)

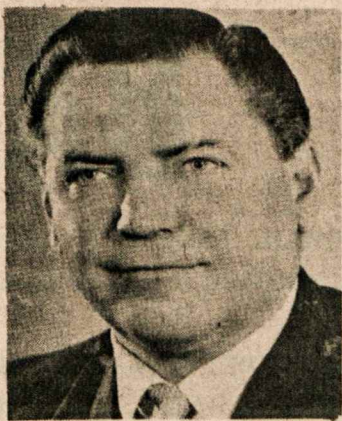
tų gale, atrodo, ši problema Vatikane bus svarstoma naujoje.

Priverstinio celibato panaikinimas, paliekant kiekvieno laisvam apsisprendimui, aš tikiu, atvertų duris daugeliui idealių jaunuolių, kurie rįžtusi šiam sunkiam, bet gražiam darbiui. Tada mums nebereikės kalbėti apie dvasiškų egzodą, bet apie sugrįžimą.

Šitokios laisvės suteikimas respektuotų pilnų žmogiškojo asmens laisvę ir kūlumą, atitiktų daugiau Evangelijos dvasiai ir pirmųjų krikščionybės laikų kunigystės sampratą.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

3 metų mirties sukaktis
A. A. VYTAUTO SLĖNIO.

1974 m. gegužės mėn. 1 dieną suėjo liūdni treji metai
kai mirė mūsų brangus ir mylimas sūnus Vytautas, pa-
likdamas mus dideliame ir niekad nepamirštame skausme.

Trijų metų prisiminimui Aušros Vartų parapijos baž-
nyčioje už jo sielą atnašaujamos šv. mišios:

Trečiadienį, gegužės mėn. 1 d. 7,30 val. ryto
ir sekmadienį, gegužės mėn. 5 d. 10 val. ryto.

Liūdinti tėvai Marija ir Leonas Gudai

PASIDŽIAUGIAME JAUNIMO DARBO VAISIAIS

Vienas iš pačių didžiųjų gali būti gera. Ir ne tik pasi-
rūpinti rūpesčių yra, kaip pri-
augančioji karta išlaikys
lietuvių, kaip supras jos
vertę ir kiek naštos imsis
atsavo pečių, kad lietuvių bės
sąmonė išliktų gyva ir dar
ateinančiom kartom. Tuo rū-
pesčiu gyvenantiems mon-
trealiečiams gegužės ket-
virtoji turėtų būti smagi
diena, nes tą dieną iš Ro-
chesterio atvyksta jaunimo
dramos ansamblis ir atsive-
ža Anatolijaus Kairio "Palik-
imą".

"Palikimas" yra nelengvas
dramos veiksmas, bet jo min-
tis labai prie širdies vi-
siems, kuriems rūpi savos
tautos likimas. Prie širdies
matyti, jis buvo ir Rocheste-
rio jaunimui, kad pasirinko
savo darbo pradžiai jį, o ne
kokį neprasmisšką scenoje
apsišvaistymą arba absur-
dinto teatro vardan purvan
mynimą, viso, kas žmoguje

gali būti gera. Ir ne tik pasi-
rinko, bet idėjo daugybę va-
landų sunkaus darbo, kol su-
kūrė vieningą ir pasigėrėti-
ną spektaklį.
Pagaliau, ir jaunimas ne-
lygu jaunimui. Dabar įprasta
bet ketvirtą dešimtį betrau-
piančius barzdočius vadinti
jaunimu. Pagal tokią jaunimo
sąvoką, atvykstančius roche-
steriečius reikėtų pavadinti
pačiu jauniausiu jaunimu, nes
jį ir patys vyriausį dar nėra
įžengę į trečią savo amžiaus
dešimtmetį. Visi dar yra
aukštesniosios mokyklos
moksleiviai ar žemesnių
jų kursų universiteto stu-
dentai. Tai karta, ant kurios
pečių ateityje guls visa lie-
tuvių bės našta, ir jau vien to-
dėl jų graži darbo pradžia
remtina be jokių rezervų.
Reikėtų, kad visi Montrealio
lietuviai sueitų į "Palikimo"
vaidinimą, kaip į atlydus. Pa-
našiai, kaip anais laikais su-

montreal

MARIJA IR LEONAS GUDAI
minėdami liūdnią trijų metų mir-
ties sukaktį, Vytauto Slėnio at-
minimui NL paaukojo \$30.00.

plaukdavo pasižiūrėti "Ame-
rikos pirtyje". Tada vaidini-
mas reiškė tautinį atgimimą
ir kultūrinį pasipriešinimą,
dabar jis reiškia-jaunimo
lietuvių bės sąmonės kilimą
ir ryžtą nenuskėsti svetimam
krašte. Tą jų ryžtą tegalima
išlaikyti gyvą nenumojant
ranka į gražias ir nuošir-
džias jų pastangas, bet nuo-
širdžiai jį paremiant.

Visi vyresnieji turėtų su-
sirinkti ir iš tautinės parei-
gos, ir iš meilės savo kultū-
rai, ir iš džiaugsmo, jog yra
vilčių, kad toji tautinė kul-
tūra, mūsų per sienas išneš-
ta, čia nenumirtų kartu su
mumis. Jaunimas turėtų su-
sirinkti ir susipažinti su
gražiu savo kaimynų būriu
ir pamatyti, ką ir kaip jie
sugeba padaryti. Iš tokio pa-
simatymo juk gali užsi-
megzti gražus ir turtingas
bendravimas. Ateiti ne tik
verta, bet ir reikėtų kiekvie-
nam. Net ir tie, kuriems lie-
tuvių bės motyvai nebesvarbūs
būtų, ras spektaklyje gražaus
estetinio pasigėrėjimo.

Spektaklis įvyksta gegužės
4 d., šeštadienį 7:30 Aušros
Vartų parapijos salėje.

LITAS

Padidino palūkanas

"Lito" Valdyba nutarė pa-
didinti mokamas palūkanas
už santaupas sekančiais: už
taupomasias sąskaitas 8,25%
(buvo 7,25%), už vienių metų
indėlius 8,75% (8,0%), už
dvejų metų 9,0% (8,5%) ir
trejų metų 9,25% (9,0%). Pa-
lūkanos už paskolas padidin-
tos nuo 0,5 iki 1%. Gegužės
mėn. pradžia yra patogus
laikas santaupoms perkelti į
"Litą", kadangi visur palūka-
nos prirašomos balandžio
mėn. 30 d. Už santaupas idė-
tas į einamąsias sąskaitas
per pirmąsias gegužės mėn.
10 dienų ir į taupomasias
sąskaitas per pirmąsias tris
kiekvieno mėnesio dienas
"Litas" moka palūkanas už
pilną mėnesį.

Sekmadeniais nedirbs

"Litas" Aušros Vartų sky-
riuje nedirbs sekmadieniais
nuo gegužės mėn. 15 dienos
iki spalio mėn. 15 d. Pr. R.

TRADICINIS VELYKŲ STALAS

Ivykęs bal. m. 21 d. Aušros Var-
tų Parapijos salėje, praėjoge-
roje nuotakoje. LKMDraugija
šiam parengimui sugeba su-
organizuoti pačias talentin-
giausias šeimines.

Pats stalas, kaip sakoma,
"lūžo" įvairiausiais kepsniais
ir pyragais, ir visų akių vlio-
jo nepaprastai puošniu išdė-
tymu.

Šiai progai šeštadienines
mokyklos mokinių grupę, va-
dovaujama J. Baltuonienės,
suvaizdino jos parašytą sim-
patinę veikaliuką apie Lietu-
viškas Velykų tradicijas, o Ve-
lykų "bobutė" ir geroji "laume"
visus vaikus apdailino dovanė-
lėmis.

• Jurgis Verbickas buvo Rė-
dy Memorial ligoninėje, kur
Dr. A. Popieraitis jį operavo
ir dabar jis sveiksta namuose.
• Vladas ir Gražina Dreše-
riai Velykų proga buvo išvy-
kę aplankyti gimines ir paa-
tostogauti Floridoje. Grįžoga-
žiai nudegė saulėje.

• Arūnas Staškevičius, tu-
rėdamas anglų kalbos ma-
gistro laipsnį, lektorijauja
karluomenės vykstančiuose
kursuose, St. Jean, P. Q.

• Ant. Keturka iš Winnepeg
tarnybos reikalais lankėst
Montrealyje įstalgose ir sve-
čavosi pas tėvus La Salle.

V. Bačėnas All Seasons Travel B.D.

2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 tel. 533-3531

Rochesterio lietuvių orkestras "SLIBINAS", kuris gros per "GINTARO" - "Gegužės Žiedų" balių,
gegužės 25 d. Montrealyje.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Piniginis klausimas - nė-
ra taip jau menkas tėvų ko-
mitetui. Visgi mokykla tur-
i metus \$4500 išlaidų. Išlai-
das sudaro: mokytojų algos,
patalpų nuoma, mokslo prie-
monių išsigijimas. Bedirbant
atsiranda ir įvairių kitų iš-
laidų. Mokinių tėvai moka
mokestį \$40-\$60 - pagal vai-
kų skaičių šeimoje: tuo bū-
du surenkama \$1800. Quebe-
co provincijos valdžia skiria
į metus \$500-800. Tuo būdu
užtikrintų pajamų gaunasi
apie \$2500 o kitus \$2000
tenka sutelkti aukų ar kitai
būduis. Šiais metais Mon-
trealio lietuvių kredito unija
"Litas" paskyrė \$1000. Ben-
drai "Litas" skiria didesnius
sumas mokyklai kiekvienais
metais, ir už tai "Lito" na-
riams priklauso didelė padė-
ka. Tėvų komitetas šiais me-
tais išsiuntinėjo laiškus
Montrealio lietuvių organi-
zacijoms, prašydami moky-
klai skirti iš turimų pajamų.
Prasideda ir teigiamai atsi-
liepimai: Aušros Vartų para-
pija paskyrė mokyklai 200
dol. yra gauta ir iš kitų or-
ganizacijų. Tačiau dauguma

RENGIAMA MADŲ PARODA

Gegužės 26 d. po 11 val.
pamaldų Aušros Vartų para-
pijos salėje Montrealio Jūrų
šaulių kuopa "Neringa" rengia
madų parodą.

Neringos Jūrų šaulės nors
yra ir negausios savo skai-
čiumi, tačiau veiklios ir lai-
kas nuo laiko surengia ką
nors įdomesnio arba pačios
aktyviai prisideda prie kitų
parengimų pasisekimo. Jų
rengiamos madų parodos jau
tampa tradicinėmis ir pernai
įvykusioje parodoje dalyvavo
35 modeliai su įvairiais savo
sukurtais drabužiais.

Šiomet jau užsiregistravo
nemažai asmenų, kurių tarpe
matysime modelius modeliu-
ojant nuo vestuvinių ir ba-
linių suknelių iki bikini
maudymosi kostiumėlių.

Taip pat šiemet-kaip ir
pernai trys geriausios mode-
liai bus apdovanoti pinigine-
mis premijomis.

Būtų malonu, kad mūsų
mamytės daugiau susidomėtų
šia paroda ir savo papuoštus
mažylius pristatytų publikai,
kuria mažieji modeliuotojai
visada pavergia savo natūra-
liu modeliavimu.

Dėl registracijos ir infor-
macijų prašome kreiptis pas
p. Elvyrą Krasowski tel.:
271-5002.

Po parodos svečiai ir mo-
deliuotojai ir jų tėveliai bus
pavaišinti kavute ir šeimī-
ninkų paruoštais užkan-
džiais. Nijolė Bagdžiūnienė

li pridėti ir savo auką, o kas
negavo laiško gali kreiptis
ar savo nuožiūra siųsti mo-
kyklos tėvų k-to kasininkui
Br. Staškevičiui, 667 Allard
Str. Verdun, Tel.: 769-1557.
Loterijos traukimas bus ge-
gužės mėn. 5 d.

Bendrai paėmus Montrea-
lio lietuviai suprato mokyk-
los padėtį ir visada savo pa-
rama teigiamai atsiliepdavo.
Tai faktas- nes mokykla gy-
vuoja 25-tus metus ir jei su-
tinkame ten jauną žmogų lie-
tuviškame darbe, tai daž-
niausiai buvusį lietuviškos
šeštadieninės mokyklos mo-
kinį.

P. Adamonis

• Rūta LEE-KILMONYTE,
Hollywood filmų aktorė, per
švelnų su savo motina lan-
kė gimines ir draugus Mont-
realyje ir atsilankė į Vely-
kų stalo pobūvį, kur susirū-
kusių buvo sutikta karš-
tais plojimais. Norintiems
pasirasė nemažai autografų.
• Tragiškai žuvo montrealie-
tis Antanas Stasaitis.

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.

PROGRAMOS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVEJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remdeliuoju
- Vasaros laiką saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Laperat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dizymas. Darbas
atliekamas sakinėjai ir prieinamomis kainomis. Taip pat
INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237 / 3896

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test.

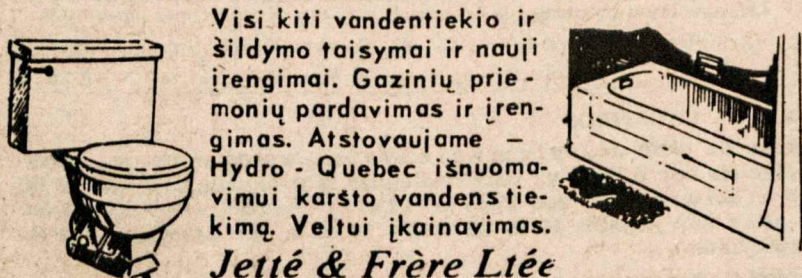
Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir viso kt.

7682 BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir
šildymo taisymai ir nauji
įrenginiai. Gazinių prie-
monių pardavimas ir įren-
gimas. Atstovaujame -
Hydro-Quebec išnuoma-
vimui karšto vandens tie-
kimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

Jony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.

601 St. Jean Road.

Tel. 695-3823

- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street

LaSalle, Que.

TEL:

366-0500, 366-4203

• Taisymas ir dažymas automobilių

• Pardavimas ir taisymas Chaparral

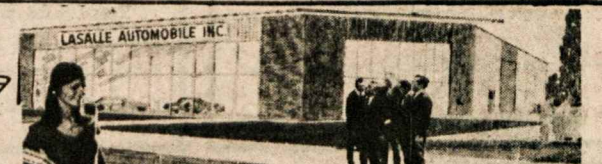
firmos snowmobile ir Moto firmos

snowblower ir taip pat motorinės

valtytys. Sav. G. Desrochers

366-7818

PARDAVIMAS

IMPERIAL - CHRYSLER - JODGE - CHARGER

CORONET - CHALLENGER - SWINGER - DART

Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizotas ratu ir kitų dalių reguliavimas.

Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame

garaze ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės

De La Verendrye prie Lapierre, tel. 365-3364

LAURENT DAIGNEAULT

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LA SALLE

TEL. 366-7281

• Atliekami mechaniniai darbai

• Išorės taisymas ir dažymas

• Dunlop padangos ir baterijos

Pardavimas gazolino ir alyvos - lietuviams nuolaida.

Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavyš 365-3252

Kviečiame Montrealio lietuvius į "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS BALIŲ

BUS PUKIOS PROGOS SUSITIKTI SU SENIAI MATYTAIS DRAUGAIS BEI PAŽISTAMAIŠ.
KVIEČIAM JAV, OTTAVIEČIAI IR APYLINKIŲ LIETUVIAI SU SVIEČIAIS
SKAITLINGAI DALYVAUTI MONTREALIO BALIJE
IR TAIP PAT NUVEYKTI Į TORONTO BALIŲ,
KAD BŪTŲ VILTIES TIKĖTIS TORONTIE-
ČIŲ ATITALKININKAVIMO – JUOS
SULAUKTI MONTREALYJE.

NL BALIAUS ORGANIZACINIS KOMITETAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖS VESUOTINAS AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

Neprıklausomos Lietuvos spaudos bendrovės visuotinis akcininkų-šėrininkų susirinkimas šaukiamas 1974 m. birželio 2 d. 12.30 v. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 De Seve Street, Montreal 205, Quebec.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo rinkimas
3. Mandatų komisijos rinkimas
4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas
5. Valdybos narių pranešimai
6. Revizijos komisijos pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. Bendrovės įstatų pakeitimo tvirtinimas
9. Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai
10. Einamieji reikalai
11. Susirinkimo uždarymas

Visi akcininkai kviečiami dalyvauti. Susirinkime dalyvauti negalintieji akcininkai prašomi pasiųsti įgaliojimą kitam akcininkui, kuris susirinkime dalyvaus. Įgaliojimai, pasiųsti Neprıklausomai Lietuvai, 7722 George Street, La Salle 690, Quebec, bus persiųsti tiems asmenims, kurių pavardės bus įrašytos įgaliojime. Valdyba

ĮGALIOJIMAS

Aš, gyvenantis šiuo įgalioju

mane atstovauti "Neprıklausomos Lietuvos" spaudos bendrovės 1974 metų akcininkų (šėrininkų) susirinkime.

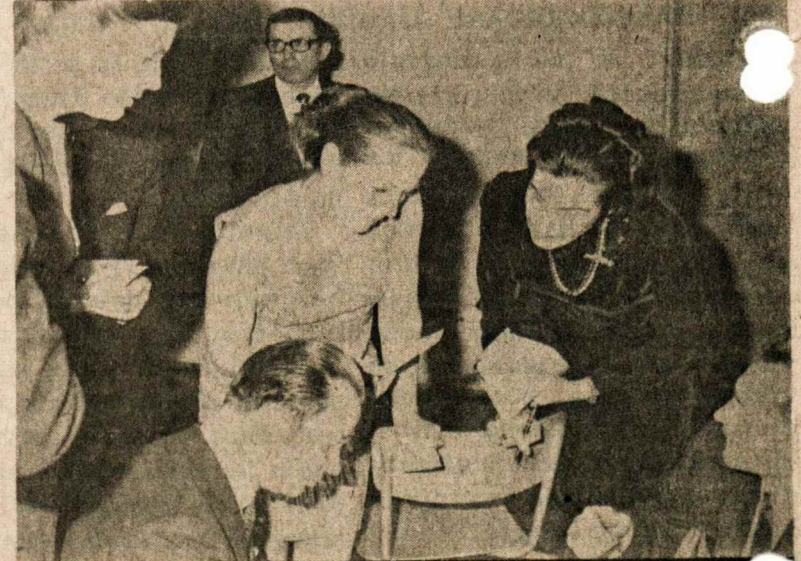
Turiu akcijas - šėrus.

Data Parašas:

Gegužės 11 d., šeštadienį, 7 val. vak. JAMES – LYNCH SCHOOL SALĖJE, 5440 Notre-Dame St. W.
(Kur buvo paskutiniosios Lietuvių Dienos balius).

- BUS RENKAMA BALIAUS KARALAITĖ, KURIOS PAVARDĖ ĮRAŠOMA PEREINAMOJE TROFEJOJE. MERGAITĖS VIRŠ 16 METŲ AMŽIAUS KVIEČIAMOS KANDIDATUOTI. PAGAL MONTREALIEČIŲ EILĖS METŲ TRADICIJĄ, KIEKVIENAS BALIAUS DALYVIS TURĖS TEISĖ BALSUOTI UŽ VIENĄ KANDIDATĖ. RINKIMAMS PRAVESTI KOMISIJA BUS SUDARYTA BALIAUS METU.
- BUS DIDŽIOSIOS LOTERIJOS LAIMĖJIMŲ TRAUKIMAS, KURIOS BILJETUS DAUGUMA YRA GAVĘ PAŠTU. KAS DAR NESUGRAŽINO ŠAKNELES, JAS GALĖS ĮTEIKTI BALIAUS METU. O KAS TOKIŲ BILJETŲ NEBŪS GAVĘS, JŲ GALĖS ĮSIGYTI PRIEŠ LAIMĖJIMŲ TRAUKIMĄ.
- BUS IR BALIAUS LOTERIJA, KURIAI FANTŲ PRAŠOME PAAUKOTI. DAIKTUS MALONĖKITE PRIDUOTI Į REDAKCIJĄ ARBA NEPAMIRŠKITE PASIIMTI ATVYKDAMI Į BALIŲ.
- VYKS ŠOKIAI ERDVIOJE IR GRAŽIOJE SALĖJE, GROJANT PUKIAM ORKESTRUI – „ROMA“.
- VEIKS GERAI PARUOŠTŲ VAKARIENĖS PATIEKALŲ BARAS SU GĖRIMAIS.

Įėjimas su maistu ir gėrimų norma \$5.00, studentams – \$3.00.

ŠIS SPAUDOS BALIŲ VAIZDAI: Viršuje Alb. Norkeliūnas – Montreal Enterprises Reg'd įstaigos savininkas, apdovanoja 1972 m. spaudos baliaus princesę M. Kęzgauskaitę, šalia jos palydovas V. Kudzma ir dešinėje princesė Gabrusevičiūtė su karalaitė – D. Keršelyte Dešinėje rinkimų komisija ir svečiai. Nuotrauka T. Laurinaičio.

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI? NAMAI – APARTAMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS

D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.

Foto E.M.L.S.
Sistema.

PIRKTI AR PARDUOTI NEKILNOJAMĄ TURĄ PADĖS JUMS

V. Pėteraitis

353-9960 / Namų 721-0614
UNITED TRUST REALTIES
7995 Blvd. Les Galeries, D'Anjou, P. Q.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 – 35th Avenue, Montreal 409

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTAMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu
LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West)

489-5391

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas

Taupomasis s-tas

Term. ind. 1 m.

Term. ind. 2 m.

Term. ind. 3 m.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines

Nekiln. turto

Čekių kredito

Investicijos nuo 12.5% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau-

dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000

už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorių apdrauda.
Kreipitis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.